A°. 1851. N°. 128.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

Donderdag den 23 October.

LONDEN den 20 october (*des avonds*).

Het Hof blijft ongeveer eene maand te Windsor, werwaarts het, na eenigen tijd op het eiland Wight doorgebragt te hebben, tegen Kersmis terugkeert.

— Heden hielden de Spaansche effectenhouders alhier eene talrijke vergadering, om over de wijze van verwisseling der obligatien en coupons in de nieuwe uitgestelde 3 per cents te beraadslagen. De heer *Capel*, voorzitter van het committé, las het rapport, waarin aangeraden werd de conversie onder de wet van 1 augustus te helpen bevorderen, waartoe na eenige aanmerkingen besloten werd.

— Bij Lloyds is tijding ontvangen dat het fraaije Fransche oorlogsfregat *Alcimène*, van 36 stukken, onder bevel van den graaf *d'Harcourt*, op de westkust van Sydney in Nieuw Zuid-Wallis verongelukt is, waarbij twaalf man der equipage omgekomen zijn, terwijl de overigen zich naar Auckland begeven hebben. De schade wordt op anderhalf millioen francs begroot.

— Uit de Vereenigde Staten zijn berigten tot 8 dezer ontvangen. In Maryland riep men de tusschenkomst van den president *Fillmore* bij het Engelsch Gouvernement ten behoeve van *Smith O'Brien* in. Kapitein *Ellis*, deelnemer aan de expeditie van *Lopez*, was, na door den kapitein-generaal van Cuba ontslagen te zijn, te New-York aangekomen. Hij berigt dat 41 gevangenen naar Cadix zijn ingescheept en 11 anderen, die ziek waren, spoedig zouden volgen. — In California dacht men er aan dien Staat in twee deelen te splitsen, denkelijk om de slavernij in het zuidelijk gedeelte te kunnen behouden. — In Mexico blijft het onrustig; verscheiden gevechten zijn tusschen de opstandelingen en de troepen der Regering geleverd. Het Kabinet heeft zijn ontslag ingediend en de zamenkomst der Gouverneurs van de verschillende Staten, belegd tot het beramen van redmiddelen in den algemeenen nood, heeft tot niets geleid.

— Nadere berigten van de Kaap de Goede Hoop, tot 12 september, zeggen dat sir *H. Smith*, dewijl de Kaffers de grenzen bleven verontrusten, zijne krijgsmagt op dat punt meer en meer zamentrok, maar dat nog minstens tienduizend man troepen noodig zouden zijn om de rust in die districten te herstellen. De burgers van Graaf Reinet, Cradock en Zwagershoek zouden zich te Somerset vereenigen om de Kaffers uit het Kagagebergte te verdrijven. Hier en daar is het de troepen wel gelukt eenige Kaffers en Hottentotten te dooden en eenig geroofd vee te hernemen, maar dit staat in geene verhouding tot de duizende stuks vee die zij weggeroofd en de menigte pachthoeven die zij verbrand hebben.

PARIJS den 20 october.

De poging van den President der Republiek, om den heer *Billault* met de zamenstelling van een nieuw Ministerie te belasten, heeft schipbreuk geleden. Wat staat *Louis Napoleon* thans te doen, daar hij er ook niet gemakkelijk toe zal besluiten, zich bij vernieuwing tot de heeren *Faucher* en *Baroche* te wenden, en terwijl alle mannen van gewigt zich meer en meer van hem afscheiden, vooral sedert hij den heer *de Girardin* tot zijnen bijzonderen raadsman heeft verheven? Er zullen waarschijnlijk nog eenige dagen verloopen, alvorens men kan berigten hoe de President zich uit dezen neteligen toestand gered heeft; aan gissingen deswege ontbreekt het inmiddels niet.

De permanente commissie uit de Wetgevende Vergadering heeft gisteren weder eene bijeenkomst gehouden, doch is, zonder eenig gewigtig besluit te nemen, tot aanstaanden donderdag uiteengegaan, ten zij voor dien tijd een Ministerie tot stand mogt komen. De heer *Dupin* is alhier aangekomen. De President der Republiek zal tot den 28 dezer te St. Cloud blijven.

Verscheiden volksvertegenwoordigers der gematigde partij zouden voornemens zijn hun ontslag te vragen; de beweegredenen daarvan kan men niet bevroeden.

Het gerucht is in omloop, dat de heer *Carlier* op nieuw de betrekking van prefect van politie op zich zal nemen.

— Men wil weten, dat pater *Roothaan*, de generaal van het genootschap van *Jezus*, eerlang van Rome, waar hij door den H. Vader zeer vriendelijk is ontvangen, alhier verwacht wordt.

— Verscheiden suikerraffinadeurs alhier hebben de Akademie van wetenschappen bekend gemaakt met eene ziekte, welke de suiker aandoet wanneer deze gecristalliseerd is, en veroorzaakt wordt door eene ongemeen kleine champignon, welke zich op de oppervlakte van de kristal der suiker plaatst.

— Te Sancerre en in de omstreken is de rust, volgens de laatst ontvangen berigten, geheel hersteld. Het was gebleken, dat de oproerige bewegingen het werk waren eener uitgebreide geheime vereeniging, wier vertakkingen zich in verscheiden der midden-departementen uitstrekken.

— De Spaansche Regering maakt, naar men verzekert, aanspraak op gewigtige papieren, welke zijn nagelaten door den onlangs alhier overleden *Manuel Godoy*, prins de la Paz, en welke door gemelde Regering als Staatspapieren beschouwd worden.

KEULEN den 21 october.

Volgens alhier ontvangen telegrafische depêche uit Kopenhagen, van 19 dezer, is een gedeeltelijk nieuw Deensch Ministerie benoemd. In de plaats van den heer *von Reedtz* komt de heer *Bloome* en de heer *Flensborg* wordt minister van oorlog. Graaf *Karl von Moltke* is ontslagen, zonder dat zijne plaats tot hiertoe bezet is.

— Eergisteren namiddag werd, in de nabijheid der stad Frankfort, een schot op den oud-burgemeester *von Heyden* gelost, waardoor hij aan de hand en het been gewond is. Men heeft den dader niet kunnen vatten. Deze verraderlijke aanslag verwekte in den Senaat en onder de burgers sterke ontroering.

— De Koning en Koningin van Saksen, met twee hunner Zonen, kwamen gisteren op Sanssouci aan, en des namiddags begaven de Koningen van Pruissen en Saksen zich naar Letzlingen ter jagt.

Men zegt te Berlijn hoe, in afwachting der mogelijke gebeurtenissen in Frankrijk in 1852, zoodanige schikkingen gemaakt zijn dat de troepen der gezamenlijke Duitsche Staten tot in het volgend voorjaar ieder oogenblik in volle sterkte slagvaardig zullen kunnen staan.

— Den 11 dezer kwam de Oostenrijksche Keizer op Gallicisch grondgebied aan. Reeds den 25 dezer, dus drie dagen vroeger dan eerst gezegd is, wordt hij te Weenen terug verwacht.

— Door den Groothertog van Toskane zijn eenige besluiten genomen welke de meening bevestigen dat dit land bestemd is niet veel anders dan eene Oostenrijksche provincie te worden. Onderanderen is, terwijl verscheiden Toskaansche generaals ontslagen zijn, de Oostenrijksche generaal *Ferrarida Grado* tot algemeen militair kommandant des Groothertogdoms benoemd.

's GRAVENHAGE den 21 october.

Bij Zr. Ms. besluit van den 13 dezer is tot regterplaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Breda benoemd mr. *A. C. D. Pels Rijcken*, advokaat aldaar.

Bij Zijner Majesteits besluiten van den 17 dezer zijn benoemd: tot plaatsvervanger van den kantonregter te Weesp, *D. Veegens*, medicinae doctor aldaar, en tot substituut-griffier bij de arrondissements-regtbank te Roermond, mr. *J. H. C. Cazius*, thans advocaat te Maastricht.

Bij besluit van 19 dezer heeft Z. M. goedgevonden de door de raden der gemeenten Onstwedde en Vlagtwedde gedane benoeming van den burgemeester, mr. *F. Roessingh*, tot secretaris, te bekrachtigen, en aan jonkh. mr. *C. L. van Beyma thoe Kingma*, op zijn verzoek, eervol ontslag te verleenen als secretaris der gemeente Haskerland.

Bij besluit van 20 dezer heeft Z. M. goedgevonden tot burgemeester der gemeente Huizen te benoemen *A. Rebel*.

Bij Zr. Ms. besluit van den 14 dezer is de adjunct-administrateur *J. J. Winsser* benoemd tot officier van administratie der 3de klasse, met ingang van den eersten november aanstaande.

— De voorstelling in den Koninklijken Franschen schouwburg alhier zal donderdag den 23 dezer bestaan uit *Mercadet*, *La bataille d'Orleans* en *Les philosophes de vingt ans*.

Ontwerp van Wet op het Armbestuur.

Vervolg.

VIERDE HOOFDSTUK.

Van het verhaal van verleenden onderstand.

EERSTE AFDEELING.

Van het verhaal op besturen.

Art. 58. De onderstand, die niet belooning van arbeid is, aan behoeftigen verstrekt elders dan ter plaatse van het domicilie van onderstand, ook hangende het onderzoek naar dat domicilie, moet, des gevorderd, tot een billijk bedrag, nimmer te boven gaande het maximum bij art. 54 vermeld, door het domicilie van onderstand worden teruggegeven, indien de verstrekking, ten gevolge van ziekte of andere dringende omstandigheden, onvermijdelijk is geweest. Daarvan moet blijken bij een met redenen omkleed besluit van den burgemeester, of van een door hem daarmede belasten wethouder der gemeente waar de behoeftige verblijft, houdende bevel tot het uitreiken van den onderstand.

Art. 59. Dat besluit wordt, binnen veertien dagen na zijne dagteekening, medegedeeld aan burgemeester en wethouders der gemeente, waar de behoeftige wordt vermoed domicilie van onderstand te hebben, of in het geval bij art. 36 vermeld, aan het Departement van Binnenlandsche Zaken, met aanduiding der gronden van dat vermoeden. Indien binnen dien termijn geen vermoedelijk domicilie van onderstand ontdekt kon worden, gaat de termijn eerst in op het oogenblik dier ontdekking. Bij ontkenning van het domicilie van onderstand door het aangesproken bestuur, en zoo die ontkenning aanleiding geeft eene andere gemeente daarvoor te houden, gaat de termijn in met den dag, waarop die aanleiding ontstaat, ten aanzien van elk ander bestuur, dat nader wordt vermoed tot de teruggaaf verpligt te zijn. Bij het niet in acht nemen van voormelde termijnen, kan de onderstand, vóór de mededeeling verstrekt, niet worden teruggevorderd.

Art. 60. Indien eene mededeeling, krachtens art. 59 aan een gemeentebestuur gedaan, niet binnen veertien dagen na ontvangst is beantwoord, moet uit de middelen der aangesprokene burgerlijke gemeente, ten gevolge van dat verzuim, zonder regt van verhaal op eenig bestuur, worden teruggeven hetgeen volgens de artt. 58 en 59 kan worden gevorderd, tot op het tijdstip der beantwoording.

Art. 61. Burgemeester en wethouders der gemeente van het domicilie van onderstand eens behoeftigen, die elders wordt ondersteund, kunnen, des verkiezende na overleg met het armbestuur waarbij hij armlastig is, vorderen, dat hij, verder onderstand behoevende, zich kome vestigen ter plaatse van dat domicilie, voor zoo verre ziekte of andere volstrekte beletselen dit niet verhinderen. Zoo de leden van een behoeftig gezin in meer dan ééne gemeente domicilie van onderstand hebben, kan dit regt alleen worden uitgeoefend door burgemeester en wethouders van dat van het hoofd des gezins, en kunnen de leden daarvan niet, tegen hunnen wil, van elkander worden verwijderd. In dat geval kan de onderstand aan die leden in billijkheid verstrekt, mits niet te boven gaande het maximum bij art. 54 vermeld, op hun domicilie van onderstand worden verhaald. De artt. 58—60 zijn ook ten deze toepasselijk. De kosten van verplaatsing tot een billijk bedrag komen ten laste van het bestuur op welks vordering zij geschiedt.

Art. 62. De onderstand in de verblijfplaats verstrekt in strijd met de vordering, bij art. 61 vermeld, kan niet worden verhaald dan alleen in geval de verstrekking het gevolg is van bewezene ziekte of andere volstrekte verhindering van verplaatsing. In dat geval gelden mede de bepalingen der artt. 58—60.

Art. 63. Het voorschot van den onderstand, bij art. 58 en het 3de lid van art. 61 vermeld, geschiedt door de burgerlijke armbesturen en, indien deze ontbreken, uit de fondsen der burgerlijke gemeente, waar de behoeftige verblijft. De teruggaaf geschiedt uit de fondsen der burgerlijke gemeente van het domicilie van onderstand, behoudens verhaal op het burgerlijk armbestuur zoo het er is. Een en ander onverminderd plaatselijke schikkingen ook met diakonien of kerkelijke en gecombineerde armbesturen, welke schikkingen echter, voor de teruggaaf, nimmer kunnen worden ingeroepen jegens de vorderende gemeente. De bepalingen van dit artikel zijn ook toepasselijk op onderstand, verstrekt in Nederland aan vreemdelingen en in het buitenland aan Nederlanders, vallende in de termen van overeenkomsten, door de Regering daaromtrent met andere Mogendheden aangegaan.

Art. 64. De bepalingen der artt. 58—63 zijn niet toepasselijk op de kosten van verpleging bij art. 49 vermeld. De wijze van kennis geven van het verstrekken daarvan wordt door Ons geregeld.

Art. 65. De diakonien en andere armbesturen zijn jegens de burgerlijke gemeente van het domicilie van onderstand aansprakelijk voor de teruggaaf door deze gedaan van onderstand elders verstrekt, indien zij hebben toegestemd in de uitreiking daarvan voor hunne rekening.

Art. 66. De onderstand, in het bij art. 47 genoemd geval, verstrekt tot op het tijdstip der aanwijzing van het diakonie- of ander armbestuur, waarbij de behoeftige armlastig is, kan op het aangewezen bestuur worden verhaald, wanneer de bepalingen der artt. 58 en 59, op dit onderwerp toegepast, daaromtrent zijn in acht genomen.

Art. 67. Geen verhaal kan plaats hebben van: *a*, kosten van onderwijs van behoeftige kinderen, die daarom echter niet mogen worden verstoken van het onderwijs, dat, in de gemeente waar zij verblijven, aan zoodanige kinderen in het algemeen wordt gegeven; *b*, kosten van begrafenis, en *c*, reispenningen en andere kortstondige en geringe bedeelingen, ter beoordeeling dergenen, door wie volgen art. 94 de geschillen ten deze worden beslist. Die uitgaven blijven voor rekening der burgerlijke gemeente waar zij zijn gedaan, onverminderd plaatselijke schikkingen met diakonien of andere armbesturen.

TWEEDE AFDEELING.

Van het verhaal op de ondersteunden, hunne bloed- of aanverwanten of nalatenschappen.

Art. 68. De inkomsten van bezittingen van weezen, vondelingen, verlaten kinderen en andere eenloopende behoeftigen in godshuizen verpleegd, worden, gedurende den tijd der verpleging, genoten door het bestuur dat haar bekostigt, doch niet verder dan tot het beloop der gemaakte kosten.

Art. 69. Op de nalatenschappen dergenen die, staande hunne verpleging in godshuizen, komen te overlijden, kunnen de kosten dier verpleging en der begrafenis worden verhaald, voor zoo verre die niet reeds door de toepassing van art. 68 zijn vergoed.

Art. 70. De artt. 68 en 69 werken niet ten aanzien van meerderjarigen, die op andere voorwaarden in een godshuis ter verpleging zijn opgenomen.

Art. 71. Alle verdere onderstand aan behoeftigen verstrekt, anders dan tot belooning van arbeid, kan door het bestuur, waarbij de ondersteunde armlastig is, renteloos worden verhaald: *a*, indien de ondersteunde tot de teruggave daarvan in staat geraakt, op hem zelven; *b*, op zijne bloed- of aanverwanten, die, krachtens de artt. 376 en volgg. van het Burgerlijk Wetboek, tot zijne alimentatie zijn verpligt.

Art. 72. De vorderingen, bij de artt. 68, 69 en 70 vermeld, zijn bevoorregte schulden en nemen rang onmiddellijk na die in art. 1195 van het Burgerlijk Wetboek omschreven, voor zoo verre zij daarin niet reeds zijn begrepen.

Art. 73. De octrooijen, vroeger verleend omtrent het verhaal van kosten van verpleging of onderstand, of het erfregt van instellingen van weldadigheid op de nalatenschappen der verpleegden of ondersteunden, worden vervallen verklaard.

DERDE AFDEELING.

Van verjaring.

Art. 74. Alle vorderingen aan besturen wegens onderstand aan behoeftigen, door of op last en voor rekening van burgerlijke gemeenten, diakonien of andere armbesturen verstrekt, verjaren door verloop van één jaar na den 31sten december van het jaar waarin de verstrekking plaats had. Voor den onderstand bij het in werking komen dezer wet reeds verstrekt, gaat die termijn in op den 31sten december na hare afkondiging. Indien het domicilie van onderstand van den behoeftige of het bestuur waarbij hij armlastig is, bij het verstrijken dier termijnen, nog niet is erkend of aangewezen, gaan zij in den 31sten december van het jaar waarin die erkenning of aanwijzing plaats heeft.

Art. 75. De verjaring bij art. 74 vermeld, wordt, doch telkens slechts voor een jaar, gestuit door eenvoudige schriftelijke aanmaning van burgemeester en wethouders der gemeente, waar de onderstand is verstrekt. Die aanmaning wordt geacht niet te bestaan, indien daarvan niet gelijktijdig afschrift is gezonden aan Gedeputeerde Staten der provincie tot welke het aangesprokene bestuur behoort. Deze berigten de ontvangst.

Art. 76. De verjaring, bij art. 74 vermeld, geldt slechts zoo zij wordt ingeroepen door het bestuur ten welks behoeve zij is verkregen.

Art. 77. De regtsvorderingen tot verhaal van onderstand krachtens de artt. 68, 69 en 70 verjaren door verloop van vijf jaren na den 31sten december van het jaar waarin de onderstand is verstrekt, of in het geval bij litt. *a* van art. 71 vermeld, nadat de ondersteunde tot de teruggaaf is in staat geraakt.

(*Vervolg in een volgend nommer.*)

's GRAVENHAGE den 22 october.

Het Provinciaal Geregtshof in Zuidholland (kamer van correctionele appellen) heeft gisteren uitspraak gedaan in zake *Martinus v. Mourik*, *Joh. Hendricus Clausman*, *Arie v. Assum* en *Jan v. Mourik*, allen broodbakkers te Woerden. Deze geïntimeerden waren door de arrondissements-regtbank te Leyden ontslagen van alle regtsvervolging, doch zijn door het Hof schuldig verklaard aan het verkoopen van brood boven den vastgestelden zettingprijs, en aan het niet in hunne winkels voorhanden hebben van het vereischte zwarte bord, en te dier zake veroordeeld tot twee geldboeten, ieder van *f* 10, als mede in de kosten.

ROTTERDAM den 22 october.

De heden alhier, onder het voorzitterschap van den ed. achtb. heer Burgemeester, gehouden laatste vergadering van den aftredenden Gemeenteraad werd met het gebruikelijk gebed geopend. Er waren 27 leden tegenwoordig. De notulen der vorige vergadering werden voorgelezen en na eenige woordenwisselingen onveranderd gearresteerd.

Door den Voorzitter werd berigt, dat van Gedeputeerde Staten de mededeeling was ontvangen, dat, ook volgens het oordeel van den Minister van Binnenlandsche Zaken, voor de ontworpen wijziging in de ordonnantie op het geslagt de goedkeuring des Konings noodig zou zijn, welke echter niet kan worden gegeven, daar de ordonnantie in strijd is met de bepalingen der gemeentewet, weshalve Gedeputeerde Staten voorstelden, de ampliatie op de ordonnantie op het geslagt weder in te trekken. De Burgemeester voegde daarbij, dat hij in het midden wilde laten, of de ampliatie wel in de bedoelde termen viel, doch nogtans van oordeel was, dat voor het oogenblik niets anders overig bleef dan de ampliatie in te trekken, ofschoon zulks tot groote ongelegenheid aanleiding zou kunnen geven. Dienovereenkomstig werd besloten.

Van dr. *W. J. van Vloten*, vroeger lector aan het Erasmiaansch gymnasium alhier, was eene missive ontvangen, ten geleide eener door hem uitgegeven verzameling van Nederlandsche prozastukken; in die missive geeft de schrijver te kennen, hoe hij zich verheugt over den voortdurenden bloei der school hier ter stede, waaraan hij ook eens onderwijzer was, terwijl hij meent door zijn boekwerk in eene bestaande behoefte te voorzien, weshalve hij hoopt dat daarvan bij de hoogste klasse van het gymnasium alhier gebruik zal worden gemaakt; tevens geeft de schrijver te kennen, hoe het hem smart, dat de beoefening der Nederduitsche taal- en letterkunde te veel als bijzaak wordt beschouwd, hetwelk hij voor de zedelijke welvaart hoopt dat veranderen zal. Op voorstel van den Burgemeester werd besloten, den heer *van Vloten* dank te zeggen voor het toegezonden boekwerk.

Van de heeren jonkh. mr. *D. R. Gevers Deynoot* en *J. van Vollenhoven*, kantonregters in het 1ste en 2de kanton, waren missives ingekomen, met verzoek om het meubelair op de griffie deels door ander te doen vervangen, deels te doen herstellen. Door de commissie van beheer was daaromtrent een onderzoek ingesteld en bevonden, dat de gevraagde verbeteringen hoogst noodig waren en eene uitgave van *f* 158. 10 zouden vorderen. Op voorstel van den Burgemeester werden Burgemeester en Wethouders geautoriseerd de herstellingen te laten doen.

Verder deelde de Voorzitter mede, dat van den heer *J. F. Schuuren* eene missive was ontvangen, het berigt

inhoudende dat hij bereid was de benoeming tot regent van het krankzinnigen-gesticht aan te nemen.

Van den schuttersraad was berigt ontvangen, dat het bedrag op de begrooting ter afdoening van vonnissen geheel verbruikt is en tot dat einde nog eene som van *f* 100 noodig zal zijn, weshalve voorgesteld werd aan Gedeputeerde Staten magtiging te vragen, deze som van den post shako's over te brengen op dien voor verpleging van schutters. Zulks werd door de Vergadering goedgekeurd.

Nog was ingekomen een adres van *J. B. Hoogeweegen c. s.*, eigenaars en bewoners van panden in de Hofstraat, die verzochten dat een onderzoek mogt worden ingesteld naar de oorzaken van den verpestenden stank aldaar, en dat alsdan maatregelen tot verbetering daarvan zouden genomen worden. De Voorzitter berigtte dat dit stuk in handen was gesteld van de commissie van beheer, welke had gerapporteerd, dat het bezwaar alleen uit den weg geruimd zou kunnen worden door het dempen van een gedeelte der Binnenvest, en wel van de brug van den Doele af tot voorbij de Hofstraat, waartoe eene som van *f* 7000 zou benoodigd zijn. Daar nu toch tot het dempen der Binnenvest besloten was, en daarvoor op de begrooting van het volgend jaar eene som van *f* 50,000 was uitgetrokken, zoo stelde de Voorzitter voor, aan Gedeputeerde Staten te verzoeken *f* 7000 op die som van *f* 50,000 toe te staan, opdat de werkzaamheden op het bedoelde punt alras zouden kunnen worden aangevangen; het eenige onderscheid zou alsdan daarin bestaan, dat dit gedeelte een weinig vroeger zou worden gedempt. Na eene korte woordenwisseling werd daartoe besloten.

Eindelijk berigtte de Voorzitter nog, dat was ingekomen eene missive van de commissie tot herziening der keuren, waarbij deze vóór de ontbinding der Vergadering haar mandaat nederlegde, omdat hare taak thans in andere handen zal moeten overgaan; opsomde wat door haar was verrigt; lof toezwaaide aan den advokaat *van der Hoeven*, welke aan de commissie was toegevoegd, voor den ijver door hem aan den dag gelegd, en zich ten slotte bereid verklaarde in het vervolg verlangde inlichtingen te geven. — De Burgemeester stelde daarop voor, de commissie hulde te doen en den dank der Vergadering te brengen voor de wijze waarop zij zich van hare taak had gekweten; het aanbod tot het geven van inlichtingen aan te nemen; den heer mr. *P. van der Hoeven*, wien het vorig jaar *f* 400 was aangeboden, niet als loon, maar als bewijs van erkentelijkheid, thans *f* 300 te doen toekomen, ter tegemoetkoming van de werkzaamheden nog dit jaar door dien regtsgeleerde verrigt, en wel uit de *f* 5000 ter beschikking van Burgemeester en Wethouders. Tot een en ander werd besloten en de openbare zitting daarna voor korten tijd geschorst.

Na verloop van een half uur werd de openbare zitting hervat. De Voorzitter herinnerde toen, dat in eene der vorige zittingen bepaald was, later een besluit te nemen nopens het verzoek van *Arrenberg & van Reyn*, eigenaars en uitgevers der *Rotterdamsche Courant*, om voor het tweede halfjaar van 1851 ontheven te worden van de betaling van recognitie. Na eenige inlichtingen van den Burgemeester, werd nu met 18 tegen 9 stemmen besloten, dat verzoek van de hand te wijzen, terwijl het tweede in het adres vervatte verzoek, om in het vervolg van de betaling van recognitie ontheven te zijn, bij de behandeling der begrooting in nadere overweging zal worden genomen.

De Voorzitter deelde verder mede, dat de rekeningen waren opgemaakt van de uitgaven, door 's Konings bezoek aan deze stad veroorzaakt; zij bedroegen iets meer dan *f* 18,000. Hij verzocht autorisatie tot dekking dezer som aan te wenden *f* 12,000 uit de onvoorziene uitgaven over 1851 en *f* 6,000 nader bij de begrooting van 1852 te regelen. Zulks werd goedgekeurd.

De Burgemeester rigtte daarop de volgende toespraak tot de Vergadering:

„*Mijne Heeren!*

„Zoo zijn dan onze werkzaamheden afgeloopen en kunnen wij als leden van dezen Raad onze taak als geëindigd beschouwen. — Een nieuw Bestuur, overeenkomstig de gewijzigde Grondwet en de daarop gebouwde gemeentewet gekozen, staat gereed het nu aftredende te vervangen.

„Ruim 27 jaren heeft deze Vergadering de belangen der stad aan hare zorgen toevertrouwd gezien. — Wij tellen nog verscheiden leden in ons midden die van den aanvang af, te weten bij de invoering van het nieuwe bestuur, volgens Koninklijk besluit van den 4 januarij 1824, zitting hebben gehad, en daartoe door Z. M. benoemd werden; het meerderdeel echter werd vroeger of later door het kiezers-collegie, naar de voorschriften van het bij gemeld besluit gearresteerde reglement, tot die gewigtige betrekking gekozen.

„Onder de verschillende omstandigheden welke dat tijdvak opleverde hebt gij met volstandigen ijver en naauwgezetheid de belangen der burgerij behartigd, en wanneer soms donkere wolken dreigden, heeft uw goed beleid maatregelen tot stand gebragt die krachtdadig hebben bijgedragen om den druk der tijden voor de minvermogenden te lenigen en daardoor tevredenheid te bevorderen en orde te handhaven. Vele nuttige inrigtingen en verbeteringen voor handel, scheepvaart, nijverheid, onderwijs en ter bevordering van kunsten en wetenschappen zijn onder uw bestuur tot stand gekomen en zullen, als zoo vele gedenkteekenen uwer zorgen voor het welzijn der burgerij, kunnen strekken.

„Wij mogten onder den Goddelijken zegen onze schoone stad, vooral in de laatste jaren, in bloei en in welvaart zien toenemen, en daardoor ook voor de minvermogende klasse onzer medeburgers ruime gelegenheid zien daargesteld, om door arbeid in de behoefte hunner gezinnen te voorzien en allengs de sporen van druk zien verdwijnen, die de jaren van schaarschte hadden nagelaten.

„De finantiële toestand der stad heeft zich door die gunstige jaren kunnen herstellen van hetgeen daarop vroeger nadeelig werkte, en wij mogen dien zelfs thans allezins gewenscht noemen.

„Het zal dan ook wel niet worden ontkend dat gij het voorregt hebt het bestuur dezer aanzienlijke gemeente onder zeer gunstige omstandigheden aan het opvolgende over te dragen, moge de voortdurende erkentelijkheid en achting der burgerij de belooning zijn voor de onvermoeide zorgen door u aan de waarneming harer belangen besteed.

„Het is mij eene behoefte, Mijne Heeren, u ook mijnen dank toe te brengen voor de ondersteuning en welwillendheid mij, gedurende den tijd dat ik de eer had voorzitter uwer Vergadering te zijn, geschonken; gij hebt door de wijze waarop de beraadslagingen worden gehouden mijne taak aanmerkelijk verligt en mij dikwerf bemoedigd in de wel zeer eervolle maar ook vaak moeitevolle betrekking, mij door 's Konings vertrouwen opgedragen. — Bij voortduring beveel ik mij in uwe toegenegenheid aan en inzonderheid ook bij die mijner geachte medeleden die geen deel van het nieuwe Bestuur zullen uitmaken, en die ik dus minder dan tot hiertoe zal ontmoeten.

„Ik wensch dat zij, onder het genot van ruimen zegen over hunne personen en familien, zich nog lang met de geheele burgerij zullen mogen verheugen in den bloei en de welvaart van Rotterdam."

Nadat deze rede luide was toegejuicht, nam de heer *J.b Moll* Hz. nog kortelijk het woord, en zeide:

„*Mijnheer, de Voorzitter!*

„Ik betuig u, zeker in overeenstemming met mijne geachte medeleden, die met mij voor de laatste maal, als leden van dezen Raad, hier tegenwoordig zijn, onzen hartelijken dank voor uwen treffenden afscheidsgroet.

„Indien wij iets goeds hebben mogen helpen daarstellen, wij danken daarvoor den van God verleenden zegen, en nemen met ons de bewustheid, dat wat ons ook ontbroken heeft, wij steeds den wil behielden, om de belangen onzer stad en van hare burgerij, zoo veel wij dit vermogten, te bevorderen; ook zal het bij ons in aangenaam aandenken blijven, hoe, onder uw geleide, de onverstoorde vriendschappelijke tezamenwerking van alle de leden van den Raad de taak die ons was opgedragen heeft verligt, en zullen wij niet ophouden te wenschen, dat diezelfde zin de kracht en het kenmerk blijve van ons Stedelijk Bestuur.

„De meeste onzer zijn in jaren ver gevorderd en wij zien het met genoegen, dat mannen in de kracht des levens ons vervangen zullen en aan den Raad zijn toegevoegd.

„Boven alles, hooggeachte Voorzitter, verblijdt het ons, dat wij, bij de ondubbelzinnige blijken van zoo algemeene belangstelling, u als hoofd van het Bestuur bevestigd zien, in die gewigtige betrekking, die door u, met zoo onvermoeiden ijver en met zoo groote getrouwheid, ook in moeijelijke omstandigheden, zoo gelukkig is vervuld.

„Gods beste zegen blijve op u rusten en op allen die u dierbaar zijn!

„Hij ruste, Mijne Heeren, op u allen en op alle de uwen.

„Hij ruste op de stad onzer woning, op haar nieuw Bestuur en op hare Ingezetenen.

„En mogen wij, die na een belangrijk tijdvak aftreden, terugzien op den toegenomen bloei en de welvaart onzer stad, wij gaan van hier met de bede dat die blijve voortduren en vermeerderen, en dat allen, die na ons dezen werkkring verlaten zullen, geen minder dankstof mag geschonken worden, dan ons heden te beurt valt."

De Vergadering beantwoordde de toespraak van den geachten spreker met vernieuwde bijvalsbetuigingen.

Na magtiging bekomen te hebben, om de notulen dezer vergadering door heeren Burgemeester en Wethouders te doen arresteren, sloot de Voorzitter de vergadering.

Ter herinnering diene, dat de nieuwe Gemeenteraad morgen middag ten twaalf ure zijne eerste vergadering zal houden, tot beëediging en installatie der leden; tot het delibereren over het getal te benoemen wethouders en tot het benoemen van deze en van ambtenaren voor den burgerlijken stand; tot benoeming eener commissie tot het opstellen van een reglement van orde; tot het spreken over de behandeling der begrooting voor 1852 en tot mededeeling van ingekomen adressen.

— Te Delft zijn de heeren *L. A. van Berkel* en mr. *J. van Kuyk*, te Maasland de heeren *M. de Jong* en *T. B. Kleman*, te Oud-Beijerland de heeren *L. P. le Sage ten Broek* en *C. Kleyn*, en te Schoonhoven de heeren dr. *J. G. Roosenburg* en *A. Haulbos Lazonder* tot wethouders benoemd.

— In de jongst verloopene dagen zijn te Vlaardingen weder enkele haringhoekers binnengekomen, aanbrengende 19, 21, en 24 last haring; de berigten uit zee omtrent de vangst luiden gunstig. De prijs van den haring is als volgt: de volle van *f* 14,50 tot *f* 15, de ijle ruim *f* 18 en de kuitzieke *f* 13,50.

— Aan de Leydsche hoogeschool promoveerde den 20 dezer de heer *L. E. F. J. von Bönninghausen tot Heringhaven*, van Tubbergen, in de regten, na verdediging zijner dissertatie, continens: *Observationes ad legem diei X Maji anni* 1837 *de Bancaeruptorum delictis et poenis*. Den 17 dezer promoveerde aan de Groninger hoogeschool, in de regten, de heer *J. A. Kooiman*, van Kampen, na het verdedigen van eenige *Quaestiones juris Inaugurales*.

— Naar men van goederhand verneemt, is de kerkelijke organisatie voor de Katholieken in Nederland gereed en thans aan de goedkeuring van Z. M. den Koning onderworpen.

— Naar men van goederhand verneemt, hebben de drie personen, onlangs aangehouden ter zake van de uitgifte van valsche coupons, bereids voor den heer regter-commissaris te Amsterdam hunne schuld beleden en daarbij erkend dat zij ook zijn de makers dier coupons.

— Eergisteren namiddag is te Amsterdam brand ontstaan op den zolder bij den tabakswinkelier *W. van den Berg* Jr., op Rapenburg; vier brandspuiten in werking gebragt zijnde, is men den brand binnen een uur meester geworden. De vermoedelijke oorzaak is toe te schrijven aan het plaatsen van een komfoor met vuur onder een cigarenrek.

In den namiddag van dien dag is ter zelfde stede brand ontstaan in het pakhuis *Augsburg*, op het Spui bij de Handboogstraat, veroorzaakt door het werpen van kaarssnuitsel in een pot met gesmolten harpuis, door een jongeling, die daarbij deerlijk in het aangezigt gebrand is. Eene aangerukte brandspuit is niet in werking geweest; de brand is gebluscht door de op het pakhuis aanwezig zijnde werklieden.

— Uit Zwolle wordt van eergisteren het treurig berigt geschreven, dat de weleerw. zeer geleerde heer dr. *G. H. van Senden* overleden is.

— Het is de politie te Leeuwarden gelukt twee der daders in handen te krijgen van den diefstal van een kistje met gouden voorwerpen, in den avond van 30 september aldaar gepleegd, en tevens een gedeelte der gestolen voorwerpen nog in hun bezit te vinden. Die personen, zijnde broeders, werden terstond naar het huis van burgerlijke en militaire verzekering overgebragt, waar een hunner zich nog dienzelfden avond door ophanging van het leven beroofde.

— Men meldt uit Steenwijk, den 16 dezer: Gisteren nacht zijn in de gemeente Steenwijkerwold vier en twintig schapen dood gebeten en vier verwond. Hetzelfde heeft daags te voren plaats gehad met een grooter aantal onder Noordwolde, provincie Vriesland. De beesten zijn alle in den hals gebeten, en derzelve is aan en rondom den hals geheel afgekloven en zelfs de tong verslonden. Daar men op de Kadijk in de gemeente Steenwijkerwold een spoor van een vreemd dier meent ontwaard te hebben, en het geheel onwaarschijnlijk is, dat een of meer honden, eerst in de gemeente Noordwolde en daarna in de twee uren daarvan verwijderde gemeente Steenwijkerwold de schapen zouden dood gebeten hebben, schijnt het gevoelen der zoodanigen niet zonder grond, die deze slagting, onder zoo vele schapen aangerigt, aan eenen wolf of aan een ander wild dier toeschrijven, hetwelk welligt uit een dierenspel ontsnapt is.

— De waterhoogte te Arnhem was den 21 dezer 2 el 6 palm.

— De kunsten hebben een gevoelig verlies geleden door het afsterven te Berghem, in België, op 59jarigen leeftijd, van den heer *W. A. Netscher*, te Rotterdam geboren; hij was de afstammeling van den grooten kunstenaar van denzelfden naam en beoefende even als deze de kunsten. Als grondig kenner van oude en nieuwe schilderwerken, was hij een groote steun voor verscheiden jeugdige kunstenaars, in wier geheugen de herinnering aan hem nog zal voortleven, terwijl zij nog voordeel zullen kunnen trekken van de raadgevingen, welke hij met zoo veel vriendelijkheid en juistheid voor hen ten beste had.

— Het getal der gedurende de maand september bij de vaart door de Sond aangegeven schepen bedraagt 2349.

— De inkomende en uitgaande regten op Java en Madura hebben, gedurende de zeven eerste maanden van het jaar 1851, zuiver opgebragt *f* 3,658,834. 91, zijnde *f* 837,495. 58 en *f* 879,434. 39½ meer dan over hetzelfde tijdvak in de jaren 1849 en 1850 is verkregen.

— De *Utrechtsche Courant* deelt, in een brief uit Curaçao, zeer ongunstige berigten uit Nieuw Grenada mede, in de zuidelijke provincien van welke Republiek een ernstige opstand is uitgebarsten, die door de in Equador gevestigde verdreven Jezuiten tegen het Gouvernement te Bogota verwekt zou zijn en zich uit de provincie Pasto verder heeft uitgebreid. De troepen der Regering hebben echter op verschillende plaatsen voordeelen op de opstandelingen behaald.

— Een dagblad van Lissabon deelt eene statistiek mede van den huwelijken staat in Portugal; er zijn, zegt dat blad, in Portugal 872,634 gehuwde paren, welke aldus geklassificeerd kunnen worden: vrouwen die hare mannen verlaten hebben om met een ander te leven 1,262, mannen die hunne vrouwen verlaten hebben 2,361, vrijwillig gescheiden paren 33,120, paren die in tweedragt onder hetzelfde dak wonen 132,063, huisgezinnen waar de man en de vrouw elkander wederzijds haten, maar hunnen haat onder den schijn van liefde verbergen 162,320, huisgezinnen waar men als onverschillig omtrent elkander leeft 510,132, paren welke voor de wereld gelukkig heeten, maar die inderdaad niet tevreden zijn met hun lot 1,102; gelukkige huisgezinnen bij vergelijking met hen die ongelukkig zijn 131 en waarlijk gelukkige huisgezinnen 9.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Hong Kong*, M. van der Putten, n. Batavia; *Hendrik Gijsbert*, K. Noorduin, n. Abbeville; *Belvidera*, S. Edmonds, n. Liverpool; *Mary Ann*, W. Burnett, naar Leith, en *Albert*, J. R. Bok, naar ......

Volgens ontvangen berigt van SAN FRANCISCO (Californië), dd. 6 september, was het te Maassluis te huis behoorend barkentijnschip *Adriana*, kapitein D. van Gent, den 30 augustus ll. van daar naar San Juan del Sud uitgeklaard.

HELLEVOETSLUIS den 21 dezer. Gisteren na den middag arriveerden *Breeze*, S. Kendrick, van Zante, en *Ena Elisabeth*, J. H. Bosmark, van Archangel; de wind W. — Heden morgen arriveerden *Admiral*, J. Hawksworth, van Dieppe; *Pelican* (st.), E. Byrne, v. Liverpool; *Arab* (st.), J. Elwood, v. Harwich; *Ivanhoe* (st.), Th. Robertson, van Leith, en *Jean & Catherine*, J. Gillen, v. Fraserburgh. En zeilden in zee *Rembrandt van Rhijn*, R. Grivel, *Nijverheid*, G. F. Bus, *Doelwijk*, D. H. Kramer, en *Formosa*, J. T. Verschuur, alle vier n. Batavia; *Johanna Cornelia*, A. P. Achenbach, n. Valparaiso; *Riga*, T. D. de Wit, n. Bahia; *Maria Magdalena*, F. H. Popken, n. New-York'; *Elisabeth*, P. D. Niemann, en *Eduard*, L. de Boer, n. Triest; *Maria*, C. Castellano, en *Marie Jeannette*, R. H. Barelds, naar Napels; *Ida*, J. J. Mulder, naar Livorno; *Johanna Ettina*, P. G. Schuur, naar Genua; *Christina Cornelia*, S. Post, n. Lissabon; *Newa*, L. J. Doekes, *Annechina Harmina*, J. P. Stutvoet, en *Argus*, J. Cordia, alle drie naar Nantes; *Irene*, R. T. Pik, n. Rouaan; *Sir Robert Peel*, G. Dickson, en *Cygnet*, J. Boyce, naar Liverpool; *Temperance*, J. Gosling, en *Mary Atkinson*, S. A. Coultwas, naar Plymouth; *Integrity*, W. Watson, *Welcome Home*, W. King, *Albion*, R. Sinclair, *Diadem*, G. Henry, *Pheasant*, F. Hewitt, *Perseverance*, T. Nelson, *Jane Jackson*, R. Vincent, en *Autumn*, M. Mail, alle acht naar Newcastle; *Copia*, J. Fennemore, naar Leith, en *Vrouw Neeltje*, R. J. Kranenburg, naar Dantzig; de wind O.

HELLEVOETSLUIS den 22 dezer. Gisteren na den middag stoomde in zee *Earl Douglas*, J. Hart, naar Newcastle. En arriveerde *Resource*, E. Bower, v. Newcastle; de wind Z. O. — Heden morgen stoomde in zee *Earl of Auckland*, W. Wintle, n. Londen. En zeilden *Cornelius Dasse Viëtor*, A. A. Borgman, n. Dantzig, en *Hoffnung*, H. J. Luther, naar Stettin; de wind Z. W.

Kapit. C. W. Berns, van Batavia te Hellevoetsluis binnen, rapporteert, den 8 september, op 10 gr. 40 min. ZB. en 12 gr. 25 min. WL., geseind te hebben eene Nederlandsche bark, toonende vlag van het collegie Zeemanshoop met nommer 352, zijnde *de Zeemeeuw*, kapit. H. L. Kayser, bestemd van Liverpool naar Batavia.

BRIELLE den 21 dezer. Heden voor posttijd stoomde in zee *Batavier*, W. Smith, naar Londen. En zeilden *Gloucester*, R. Connon, naar Newcastle; *George & Elizabeth*, T. Burdes, en *Samuel & Sarah*, R. Robinson, naar Sunderland. En is binnengekomen *Mary*, W. Hardy, van Rye; de wind O. ten Z.

BRIELLE den 22 dezer. Heden voor posttijd stoomden in zee *Burgemeester Huidekoper*, T. Swart, *Attwood*, H. Cheesman, en *Rainbow*, S. Frost, alle drie naar Londen; *Orion*, G. Lidermore, naar Goole, en *Cameron*, H. Cross, naar Hull. En zeilden *Pallion Hall*, Th. Carruthers, naar Sunderland; *Antelope*, T. Thompson, *Merchant Packet*, C. Robinson, en *Mary's*, J. Cleek, alle drie naar Newcastle, en *Lord Coke*, G. Palmer, naar Aberdeen. En arriveerde *Giraffe* (st.), Th. Goodburn, van Londen; de wind W. Z. W. — Te MAASSLUIS niets; de wind Z. W.

MAASSLUIS den 21 dezer. Heden morgen zeilde *Johanna en Maria*, C. Leverstein, naar Newcastle; de wind O.

BROUWERSHAVEN den 19 dezer. Uit zee *Prins Carl*, Svensson, van Odessa naar Rotterdam, en *Gem*, J. Dawson, van Boness naar Dordrecht; de wind Z. W.

BROUWERSHAVEN den 21 dezer. Uit zee niets. Naar zee *Neêrlands Koning*, P. Admiraal, (van Rotterdam) naar Batavia, en *Sirene*, C. F. Staasken, (van Newcastle) naar Rio-Janeiro, de laatste als bijlegger; de wind O. Z. O.

ZIERIKZEE den 21 dezer. Heden zeilde *Elisabeth en Johanna*, J. A. Ballot, naar Akyab.

TEXEL den 20 dezer. De wind W. Z. W. Binnengekomen *Lord John Russell* (st.) en *Diana* (st.) van Londen, F. K. de Weerd en J. H. Potjer van Seaham. Vertrokken *Antelope* (st.) naar Hull, T. Lorentzen naar Drammen en H. Klockgeter naar Bremen.

TEXEL den 21 dezer. De wind O. Z. O. VERTROKKEN *Echo*, C. de Lanoy, n. Valparaiso; *Anna Maria*, H. P. Hazewinkel Muntendam, naar Suriname; *Zeester*, J. Nenneboog, n. Curaçao; *Adrianus en Willem*, J. W. Scheeve, n. Boston; G. Evertz n. Konstantinopel; J. M. Paicovich, E. Kruse, P. Wilson, H. H. Oldenburger en B. J. Amsinga n. Triest; A. J. Driest n. Venetië; H. G. Eefting en L. T. Jager n. Napels; D. J. Kraan n. Messina; M. K. Gnodde n. Livorno; R. A. Wielema, J. Schievelbein en R. Bolano naar Genua; A. van Aken n. Lissabon; H. J. van Calker n. Bilbao; G. Wortelboer naar Bordeaux; E. S. van der Wijk n. Nantes; J. Donovan, T. D. Hitman en S. J. Edema n. Liverpool, *Citizen* (st.) en K. J. van Kempema naar

Londen, J. A. Ouwehand en P. J. Nienhuis n. Hull, H. R. Veling en M. H. Kwint n. Newcastle, O. G. Bakker n. Dundee, N. C. Skaarup n. Drontheim, A. M. Sörensen n. Drammen en C. Agerup n. Tonsberg.

VLIE den 19 dezer. De wind W. Z. W. Binnengekomen J. G. Menneke v. Aberdeen, W. A. Hendriks v. Nerva en K. T. Harding van Riga.

VLISSINGEN den 21 dezer. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen *Louise*, Platte, van Buenos-Ayres; *Flandre*, Weijerts, van Matanzas; *Giovanni G.*, Gavagnin, *Tynemouth Castle*, Rose, en *Splendido*, Visia, alle drie van Odessa; *Invincible*, Dieny, van Malaga; J. van Hercke v. Londen, A. T. Ekamp en H. E. de Grooth van Riga; — voor Gent J. Hill v. Odessa en J. L. Colle v. Elbing. Uitgezeild H. Jongebloed (van Antwerpen) naar Koningsbergen. — Van ANTWERPEN vertrokken 17 dezer *India*, Neuts, naar Akyab; 18 *Stanislas*, Gombeer, met 120 landverhuizers naar New-York; *Orline*, Adriaensen, en 19 *Packet*, Sallez, beiden naar Cadix; gisteren *Louise*, Meulenbroeck, naar Fernambuck, *Mathilde*, Herman, naar Valparaiso, *Philomène*, Bulcke, naar Vera-Cruz, en G. Fekkes op avontuur; heden T. L. van Sluis naar Hamburg.

AANGEKOMEN: Te BATAVIA 25 augustus *Zeemanshoop*, D. J. Duinker, v. Amsterdam. Te HAVANNA 17 september *Petronella*, Hornborstel, en 18 dito *Perfecta*, Tribuni, beiden van Antwerpen. Te BALTIMORE 4 dezer *Richard Anderson*, C. E. Coffin, van Rotterdam. Te NEW-YORK 1 dezer *Edwina*, H. B. Parmelee, mede van Rotterdam, en 6 *Foska Helena*, E. IJ. Post, v. Amsterdam. Te KONSTANTINOPEL vóór den 4den *Johann Jacoby*, Saugeon, mede v. Amsterdam. Te HAMBURG 16 J. H. Kuiper van Kampen en kapit. de Boer v. Amersfoort; 19 F. F. Lieffijn v. Leith, en 20 P. H. Pauls v. Amsterdam. Op de ELVE A. P. Smit v. Hammerfest, G. H. Mulder van Kampen, kapit. Dirks en G. J. Poppen v. Amsterdam. Te FLENSBURG 13 H. J. Olthoff, te WARNEMUNDE 14 P. F. Leuning en te SWINEMUNDE dien dag T. F. Bakker, alle drie mede van Amsterdam. Te DANTZIG 14 R. G. Giezen v. Schiedam, J. R. van Driesten v. Amsterdam en H. R. Post v. Rotterdam; 15 G. A. Valk v. Wick, A. J. Onnes v. Rotterdam en 16 A. U. Deen v. Amsterdam. Te PILLAU 13 K. K. de Boer en A. Struik van Rotterdam. H. J. Visser van Antwerpen, J. C. Stenger van Newcastle en E. J. Visser van Amsterdam. Te MEMEL 11 S. B. de Jong v. Harlingen en G. G. Schuur van Vlaardingen; 12 J. H. de Boer v. Hamburg; 13 *Gustaaf*, Oldenburger, van Hull, E. H. Bekkering van Newcastle, R. Helmers en J. G. Bleeker van Harlingen; 14 L. P. de Vrede v. Wolgast. Te BOLDERAA 9 J. J. Moesker van Groningen, T. K. Mulder van Antwerpen en L. H. Mulder van Dundee; 10 R. R. Tunteler, H. O. van Wijk en A. de Haan van Schiedam, A. J. Smit en W. E. Boswijk van Groningen; 11 P. H. Kamminga, P. R. Huisman en R. C. van Driesten van Schiedam. Te KROONSTAD dien dag H. J. Sprik van Londen en J. G. Engelsman van Livorno. Te STOCKHOLM 13 N. C. Pijk van Amsterdam, en te GOTHENBURG 10 L. S. Pinksterboer van Oporto.

VERTROKKEN: Van BATAVIA 16 augustus *Bantam*, F. H. Klein, naar San Francisco; 23 dito *Drie Gebroeders*, K. J. Swart, naar Rotterdam. Van VALPARAISO vóór 12 augustus *Graaf van Nassau*, E. Sanders, naar Batavia. Van HAVANNA 21 september *Prebislaw*, Niemann, n. Vlissingen. Van ROYAN 13 dezer *Elisabeth*, H. H. Nieboer, naar Rotterdam. Van HAMBURG 17 H. T. Mulder n. Riga en R. P. Jager n. Memel; 18 *Anna Catharina*, Heere, n. Rotterdam. Van WARNEMUNDE 18 L. J. Voogd n. Londen en E. J. Scherpbier n. Engeland. Van STRALSUND 17 B. B. Vlas naar Amsterdam. Van DANTZIG 16 H. J. Wegener naar Paimbœuf. Van PILLAU dien dag P. Eggers en kapit. Thomsen naar Holland. Van BOLDERAA 9 E. H. Oldenburger n. Elseneur. Van KROONSTAD 8 J. J. Koster, K. J. Masker, D. Lovius en S. L. Ekens n. Elseneur; 9 J. R. Knooihuizen n. Liverpool, A. E. Zeilinga naar Amsterdam, G. S. Vegter, J. W. de Groot en R. Klaassens naar Elseneur; 10 J. W. Stuit en R. R. Huisman, beiden mede naar Elseneur. Van BERGEN 7 J. K. Brouwer naar Riga en 9 *Cecilie*, Lund, naar Rotterdam. Van ODENSEE 11 J. H. Bieze en 15 H. T. Drent, beiden naar Holland.

UITGEKLAARD: Van BALTIMORE 30 september *Maine*, Freeman, n. Rotterdam. Van NEW-YORK 2 dezer *Prophète*, van den Kerckhove, naar Antwerpen.

IN LADING: Te BALTIMORE 4 dezer *Hermann*, Skinner, *Æolus*, Lubben, en *John Ravenal*, Turner, alle drie n. Rotterdam. Te NEW-YORK 8 *China*, D. A. Zijlstra, *Franz*, W. Pottlich, en *Johanna Hendrika*, K. Hoek, alle drie naar Amsterdam.

BATAVIA den 22 augustus. Het schip *Jan de Witt*, kapitein J. Timmermans, van Swansea alhier aangekomen, heeft den 19 julij een hevigen storm doorgestaan en zware stortzeeën overgekregen, waardoor de beide booten verbrijzeld, het kombuis, galjoen, de verschansingen, beide fokkerusten en de groote rust aan bakboordzijde weggeslagen, de voorbram en groote bramsteng over boord geraakt en de kettingluiken, alsmede het groote luik, ingeslagen zijn, terwijl het schip door het ontzetten der lijfnaden en van het potdeksel lekkage bekomen heeft. De kapitein vreest dat het koper schade zal geleden hebben.

ELSENEUR gepasseerd den 17 dezer *Morgenster*, W. W. Smit, van Stettin naar Rotterdam, en *Lebed*, L. Grandy, van Rotterdam naar Reval; de wind W. Z. W.

CUXHAVEN den 20 dezer. Bij de Kesselton, niet ver van Eitzenloch, is zwaar lek en van het volk verlaten ten anker liggende ontmoet het Nederlandsch kofschip *Trijntje*, kapit. T. M. Lieberg, van Memel naar Gent bestemd; is met behulp van admiraliteits-loodsen alhier binnengebragt.

Uittreksel uit de Lloydslijsten tot en met 20 october:

Te LONDEN aangekomen 16 dezer O. F. Fokkema en 18 T. Stenders, beiden van Workum; 20 A. H. Karsijns van Nantes; — in lading *Hawk*, Bateman, n. Amsterdam, *Burtons*, Woodhead, *Mary Ann*, Earl, *Sprightly*, Paul, en *New Amity*, Burton, alle vier naar Rotterdam; — uitgeklaard *X. L.*, Chapel, n. Amsterdam, H. Eddes naar Rotterdam, J. H. Polter naar Hamburg en S. T. Swiers naar Koningsbergen. Te HULL 15 T. W. de Jong van Amsterdam; 17 S. J. Dekker van Riga, en 19 H. Ringe van Rotterdam. Te SUNDERLAND 18 H. Meuldijk en 19 *Dolphijn*, beiden van Vlissingen, en S. Williamson van Rotterdam. Te SHIELDS 15 S. G. Hobma, 17 G. J. Timmer en 18 J. London, alle drie van Amsterdam. Te DUNDEE 18 *Alida*, Oldenburger, van Libau. Te GRANGEMOUTH 14 J. Henderson van Rotterdam. Te CARDIFF 17 O. J. Bok v. Londonderry. Te NEATH dien dag *Cousins*, Evans, van Dordrecht. Bij FALMOUTH 17 A. J. Meulenaer van Havanna naar Antwerpen. Van NEWCASTLE uitgeklaard *Harmonie*, Mulder, naar Santander. Van LIVERPOOL vertrokken 18 *Goede Verwachting*, F. H. Zeylstra, naar Batavia en Soerabaija; uitgeklaard *Siewerdina* naar Rotterdam en *Susannah* naar Dordrecht en Rotterdam; in lading *van Sittart* naar Rotterdam. Van GLASGOW vertrokken 16 R. Mercer n. Rotterdam.

Het schip *Alfen*, kapit. S. A. Heijerdahl, v. Soerabaija te Falmouth binnen, is den 17 dezer op bekomen order naar Rotterdam gezeild.

De schepen *Gilbert*, kapit. Green, van Havanna, *Princess Royal*, Thomas, van Jaffa, en *Meridiano*, Beserich, van Odessa, alle drie te Falmouth binnen, hebben den 18 dezer order bekomen om te verzeilen: het eerste naar Amsterdam en de beide laatsten naar Rotterdam.

Het schip *Eliza*, kapit. H. G. Borchers, van Hamburg n. Ferrol, is den 16 dezer, en de *Meina Sygiena*, kapit. P. F. Wold, van Kroonstad n. Plymouth, den 19den ter reede van Deal binnengeloopen.

Het schip *William Bartlett*, kapitein F. Booker, naar Rotterdam bestemd, is den 15 dezer te Aberdeen uit zee teruggekomen.

GEPRAAID: Den 3 september, op 2 gr. ZB. en 25 gr. WL., het Rotterdamsch barkschip *Hendrika*, kapitein H. Reiniersen, van Newport naar Singapore bestemd.

CARGA-LIJST.

Rotterdam.

ANNA, B. H. KUYPER, van *Tjilatjap.*

4110 b. Koffij, 621 kann. Suiker, 129 b. Kaneel, 501 bl. Tin en 1438 bossen Bindrotting, Nederlandsche Handel-Maatschappij.

SOPHIE, J. KUHLKE, van *New-York.*

18 blokk. Mahoniehout, 14 blokk. Cederhout en 50 v. Terpentijn, *C. Hemmann en Co.;* 50 vaatjes Koopmanschap, *L. Maijer en Co.;* 5630 ps. Verwhout, *W. Bunge en Co.;* 50 vaatjes Terpentijn, *C. L. Roechling en Co.;* 50 ceroenen Schors, *S. A. le Vino en Co.;* 10 k. Koopm., *W. Bunge en Co.;* 10 k. Koopm., 6 k. Essence, 121 b. Koffij en 10.000 Duigen, Order buiten de Stad; 103 blokk. Cederhout, 150 b. C-cao en 5 b. Hop, Order.

BREEZE, S. KENDRICK, van *Zante.*

77 heele en 57 halve booten en 31 vaatjes nieuwe Zantische Krenten, *C. L. Hollertt en Kolff;* 76 heele en 57 halve booten en 31 vaatjes nieuwe Zantische Krenten, *Corn. Kolff en Zonen.*

ADMIRAL, J. HAWKSWORTH, van *Dieppe.*

1600 hectoliters Rogge, Order.

BATAVIER, W. SMITH, van *Londen.*

6 v. Koffij en 54 p. Koopmansch., *Coomans, Born en Philippi;* 7 v. en 122 b. Koffij, *Willemse en de Bie;* 41 v. en 260 b, dito, *C. Hemmann en Co.;* 45 v. Olie en 60 b. Rijst, *A. T. Sölling en Co.;* 9 k. Indigo, *Groshans en Co.;* 49 v. en 288 b. Koffij, *P. van Ommeren;* 4 b. Cochenille, *Kreglinger en Co.;* 21 z. Hop, *Wagner en Bergman;* 4 b. Vellen, *Pluygers en Hauck;* 5 v. en 80 b. Rijst, *Sturenberg Cankrien en Co.;* 13 b. Tabak, *P. A. van Es en Co.;* 25 b. Rijst, *F. W. C. Blom;* 2 f. Wijn, *J. P. de Cock;* 60 b. Rijst, *Rochussen en Pit*, en 21 v. Tabak, Order.

IVANHOE, TH. ROBERTSON, van *Leith.*

33 b. Garen, *C. L. Ringrose en Co;* 1 k. Koopm., *Boutmy en Co.;* 3 b. dito, *J. B. Crol en Co.;* 1 p. dito, *W. Morley;* 1 vat Mostaard, *de Beer en Co.;* 4 k. en 1 b. Katoendraad, *Bezeth en Co.;* 1 b. Linnen, *van Dulken, van Dorp en Co.;* 46 kwart, 37 heele en 26 halve vaten Haring en 1 b. Linnen Garen, *C. Hemmann en Co.;* 2 b. Garen, 95 heele, 12 halve en 60 kwart v. Haring, *S. A. le Vino en Co.;* 5 v. Ale, *W. Erkelens;* 50 ton Gietijzer, *C. L. Roechling en Co.;* 1 b. Garen, *H. de Jong*, te Heusden; 1 p. Koopm. *J. Bruning*, te Amst.; 1 k. Koopm., *T. Cadell*, te Zeist; 100 ton Gietijzer en 2 v. Ale, Order.

JEAN & CATHARINE, J. GILLEN, van *Fraserburgh.*

680 v. Haring, *C. Hemmann en Co.*

ECHO, J. STEEL, van *Cardiff.*

331 ton Steenkolen, *C. J. Canters*, te Delft.

Schiedam.

STOCKHOLM, C. W. BERNS, van *Batavia.*

5080 b. Rijst, *de Groot, Roelants en Co.;* 80 pic. Bindrotting, *Bonke en Co.*, te Rotterdam; 1080 b. Rijst, 92 pic. Cassia Vera en 35500 p. Malacca Stokken, Order.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN.

Te Rotterdam:

BATAVIA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *Jonge Jan*, kapitein *H. B. L. Evers.* Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen.*

BELFAST, het Nederlandsch Kofschip *Zeevaart*, kapitein *D. H. Landeweer.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

HAMBURG, het Nederlandsch Schip *Telsia*, kapit. *E. H. Pluktje.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

KAAP DE GOEDE HOOP, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het extra snelzeilend Nederlandsch gekoperd Schoenerschip *St. Helena*, kapitein *T. Keus*, om spoedig te vertrekken. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

LONDONDERRY, het Nederl. Schoener-Kofschip *Maria Johanna*, kapit. *G. H. Lodewijks.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NEW-YORK, het extra snelzeilend Pruissisch Brikschip *Martin Friedrich*, kapitein *J. E. Kräfft.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

STETTIN, het Hanoversch Kofschip *Vier Gebroeders*, kapitein *N. E. Kramer.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

TRIEST, het Nederlandsch Schoener-Galjootschip *Jacoba Alida*, kapit. *H. van der Laan.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

VALPARAISO, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve bijzonder is ingerigt, het snelzeilend Nederlandsch gekoperd Barkschip *de Beurs van Rotterdam*, kapitein *W. C. Veenstra.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

Te Vlaardingen:

GIBRALTAR, MALTA, het gekoperd Nederlandsch Hoekerschip *Oceaan*, kapit. *G. van Duffelen.* Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer.*

NIZZA en GENUA, het Nederlandsch Schoenerschip *Courier*, kapit. *M. F. Schaap.* Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer.*

BEURS- EN MARKTBERIGTEN.

MADRID *den 16 October.* Spanje 3 per cents $36\frac{5}{8}$; dito 5 per cents $16\frac{1}{4}$; Rentel. Schuld 6; Coupons 8.

PARIJS *den 20 October.* Frankrijk 3 per cents 55. 75 a contant en tegen ultimo; dito 5 per cents 90. 55 a contant en 90. 50 tegen ultimo; de Actien van de Bank 2090; Napels 99. 25; Spanje 5 per cents 26; dito 3 per cents Buitenl. $38\frac{1}{4}$; dito Binnenl. $35\frac{5}{8}$; dito Passive $5\frac{1}{8}$; Rusland $4\frac{1}{2}$ per cents 101; Holland $2\frac{1}{2}$ per cents $59\frac{3}{8}$. — A contant sloten de 3 per cents Fransche fondsen 5 centimes lager en de 5 per cents 5 centimes hooger dan saturdag.

LONDEN *den 20 October.* De 3 per cents Geconsolideerden $97\frac{5}{8}$ a $\frac{3}{4}$ a contant en voor rekening; de Gereduceerden $96\frac{3}{8}$ a $\frac{1}{2}$; de Actien van de Bank 213; Rusland, $4\frac{1}{2}$ per cents, $101\frac{1}{4}$ a $\frac{3}{4}$; Spanje, 5 per cents, $20\frac{3}{8}$ a $\frac{5}{8}$; dito, 3 per cents, 38 a $\frac{1}{2}$; dito Passive $5\frac{1}{8}$ a $\frac{3}{8}$; Portugal, 4 per cents, 32 a 33; Brazilië 86; Mexico $26\frac{5}{8}$ a $\frac{7}{8}$; Holland, $2\frac{1}{2}$ per cents, $58\frac{3}{8}$, en dito, 4 per cents, Certificaten, $89\frac{1}{2}$.

ANTWERPEN *den 21 October.* België $2\frac{1}{2}$ per cents $49\frac{3}{4}$. Spanje 5 per cents 14; dito Binnenl. 3 per cents $35\frac{1}{4}$.

AMSTERDAM *den 22 October.* Nederlanden, Werk. Schuld, $2\frac{1}{2}$ pc., $57\frac{9}{16}$; idem, 3 pc., $67\frac{5}{8}$ a $67\frac{3}{4}$, gebl. $67\frac{11}{16}$; idem, 4 pc., $89\frac{3}{8}$ a $89\frac{1}{2}$; Aand. Hand.-Maatsch., $4\frac{1}{2}$ pc., 109. België, bij *Rotschild*, $2\frac{1}{2}$ pc., $47\frac{1}{4}$ a $47\frac{3}{8}$. Frankrijk, Cert., 3 pc., $51\frac{7}{16}$. Rusland, bij *Hope en Co.*, 5 pc., $104\frac{7}{8}$ a $105\frac{1}{8}$; id. 1828–1829, 5 pc., 104 a $104\frac{1}{8}$; Neg. 1831 *en* 1833, 5 pc., $94\frac{1}{4}$ a $94\frac{3}{8}$; idem 1840, 4 pc., $88\frac{5}{8}$ a $88\frac{3}{4}$; id. bij *Stieglitz*, 4 pc., $88\frac{1}{4}$ a $88\frac{3}{8}$; Nieuwe Eng., $4\frac{1}{2}$ pc., $99\frac{3}{4}$. Spanje, bij *Ardoin*, 1835, 5 pc., $14\frac{3}{16}$ a $14\frac{1}{4}$; idem £ 510, 5 pc., $14\frac{3}{16}$ a $14\frac{5}{16}$, gebl. $14\frac{1}{4}$; idem Onbep., 5 pc, $14\frac{3}{16}$ a $14\frac{1}{4}$; idem Coupons $8\frac{1}{4}$; Nieuwe, 3 pc., $38\frac{1}{2}$; Binnenl., 3 pc., $35\frac{1}{16}$ a $35\frac{3}{16}$, gebl. $35\frac{1}{16}$; Uitgest. Schuld, $5\frac{3}{16}$ a $5\frac{1}{4}$. Portugal, te Londen, 5 pc., $38\frac{1}{2}$; idem 4 pc., $32\frac{7}{8}$ a $32\frac{15}{16}$. Oostenrijk, Metaliek, 5 pc., $71\frac{5}{8}$ a $71\frac{3}{4}$; idem Nieuwe 1849, 5 pc., 78 a $78\frac{9}{16}$, gebl. $78\frac{7}{16}$. Philad., Bank, $2\frac{11}{16}$ a 3, gebl. 3. Brazilië te Londen, 5 pc., $89\frac{1}{4}$. Mexico, te Londen, 5 pc., $25\frac{3}{4}$ a $25\frac{13}{16}$.

ROTTERDAM *den 22 October.* Nederlanden, Werkel. Schuld, $2\frac{1}{2}$ pc. $57\frac{3}{16}$ l. k., $57\frac{3}{8}$ h. k., $57\frac{3}{16}$ gebl. k.; id. id, 3 pc., $68\frac{1}{4}$ l. k, $68\frac{5}{16}$ h. k.; idem idem, 4 pc., $89\frac{1}{8}$. België, bij *Rothschild*, $2\frac{1}{2}$ pc., 47. Spanje, *Ardoin*, £ 85, 5 pc., $14\frac{1}{8}$; idem, £ 170, 5 pc., $14\frac{1}{8}$; Binnenl. a ƒ 6000, 3 pc., 35 l. k., $35\frac{3}{32}$ h. k.; Coupons *Ardoin* $8\frac{1}{8}$. Portugal, te Londen, 4 pc., $32\frac{15}{16}$. America, Bank Actien, *D* 100, $2\frac{3}{4}$ l. k., $2\frac{7}{8}$ h. k. Oostenrijk, N. Metaliek, 5 pc., 78. Grenada, Uitgest. $3\frac{21}{32}$. Mexico, 1846, 5 pc., $25\frac{15}{16}$.

ROTTERDAM *den 21 October.* Londen 2 maanden ƒ 11. $82\frac{1}{2}$, kort ƒ 11. 90.

AMSTERDAM *den 22 October.* TARWE zonder verandering; verkocht in Entr.: 135 ℔ N. Kleefs. ƒ 265; in Cons.: 121, 122, 124 ℔ Vriesche ƒ 193, ƒ 195, ƒ 205; 125 ℔ Groninger ƒ 220 op levering. — In ROGGE vond gisteren belangrijken handel plaats; heden hield men iets hooger, doch daar er geene nieuwe orders waren ingekomen, ging er niets bij partij om; 122, 126 ℔ N. Brab. ƒ 190, ƒ 197. — GERST in een doen: 106 ℔ Old. Winter ƒ 134; 102 ℔ Vriesche dito ƒ 134. — HAVER: 80 ℔ Fijne ƒ 100. — BOEKWEIT zonder handel. — KOOLZAAD, op 9 vaten Olie te leveren: in Nov. eerstk. £ 54; in April eerstk. £ $57\frac{1}{2}$; in Sept. eerstk. £ $59\frac{1}{2}$. — LIJNZAAD een doen: 108 ℔ Petersb. ƒ 290; 109 ℔ Koningsb. ƒ 290. — RAAPOLIE: op 6 w. ƒ $31\frac{1}{2}$; Vlieg. ƒ $30\frac{1}{2}$; 1 Nov. eerstk. ƒ $30\frac{3}{4}$; 1 Dec. eerstk. ƒ $31\frac{1}{4}$; 1 Mei eerstk. ƒ $33\frac{1}{2}$; 1 Sept. en Oct. eerstk. ƒ $34\frac{1}{2}$ a $\frac{3}{4}$. — LIJNOLIE: op 6 w. ƒ $34\frac{3}{4}$; Vlieg. ƒ $33\frac{3}{4}$. — HENNEPOLIE: op 6 w. ƒ $37\frac{1}{2}$. — RAAPKOEKEN, per 1040 st., ƒ 55 a ƒ 58. — LIJNKOEKEN, per 104 st., ƒ 8 a ƒ 11.

SCHIEDAM *den 22 October.* Jenever, het Nederl. Vat, zonder fust, ƒ 15. 25; Amst. proef, idem idem, ƒ 16. 50. Zonder de belasting.

OPENBARE VERKOOPINGEN

van HUIZEN, enz.,

IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM,

Woensdag den 22 October.

N.° 1. Het *Huis, Pakhuis* en *Erve*, aan de noordzijde van de Nieuwehaven, wijk 12, n.° 338. In trekgeld ƒ 10100, daarboven ƒ 1000, verkocht.

N.° 2. Het *Huis* en *Erve*, als voren, wijk 12, n.° 335. In trekgeld ƒ 2650, daarboven ƒ 500, verkocht.

Het *Huis, Bovenhuis* en *Erve*, aan de zuidzijde van de Hoogstraat, wijk 10, n.° 53. In trekgeld ƒ 8000, daarboven ƒ 20, verkocht.

Het *Koopmanshuis, Kantoor, Pakhuis, Achterhuis* met *Pakhuis* en *Erve*, aan de noordzijde van de Wijnhaven en achter in de Wijnstraat, wijk 2, n.° 261. In trekgeld ƒ 31500.

Het *Huis* en *Erve* (ingerigt tot Logement, genaamd DE FORTUIN), aan de noordzijde van de Peperstraat, wijk 5, n.° 62. In trekg. ƒ 2050.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door den Heer Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland op den 15den dezer maand is executoir verklaard:

Een Kohier voor de Belasting op het Personeel, bevattende eenige Voljaars-Aanslagen, dienst 1851—1852, behoorende tot de Tweede Afdeeling dezer Gemeente.

Dat vermeld Kohier ter invordering is gesteld in handen van den Heer Ontvanger, en ieder daarop voorkomende verpligt is zijnen aanslag, op den bij de Wet bepaalden voet, te voldoen; en dat heden de termijn van *drie maanden* ingaat, binnen welke de reclames behooren te worden ingediend.

Rotterdam den 22 *October* 1851.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
J. F. HOFFMAN.
Ter ordonnantie van dezelve,
STORM VAN 'S GRAVESANDE.

*** *Beroep op de weldadigheid mijner Christelijke Stadgenooten.*

In de diepste armoede is door mij aangetroffen een Man met eere grijs geworden in militaire en burgerlijke betrekking, Vader van *zes* nog jonge Kinderen.

Altijd tot den Fatsoenlijken Burgerstand behoord hebbende, is hij door buitengewone omstandigheden uit zijne betrekking geraakt, bestaande er evenwel gegronde hoop, hij weder in vorigen staat zal hersteld worden.

Ondertusschen dient in den tijdelijken nood van het Huisgezin te worden voorzien, daar de Man door reeds gevorderden leeftijd, en door een vroeger hem overkomen ongeluk, ongeschikt is tot ingespannen arbeid.

Niet in de termen vallende tot armbesturen zijne toevlugt te nemen, doet hij een beroep op de vrije Christelijke weldadigheid.

Degenen die zich persoonlijk wenschen te overtuigen, worden uitgenoodigd het Huisgezin te bezoeken, zijnde de woonplaats op den Schiedamschendijk, even buiten de voormalige Schiedamschepoort, boven de eerste Smederij, wijk 15, n.° 755, in eene Achterkamer.

De Ondergeteekende is bereid, aan ieder die zulks verlangt, meerdere inlichting te geven, en wil zich, des verkiezende, belasten met de ontvangst en administratie der Liefdegiften.

Rotterdam, *October* 1851.
A. P. J. VAN ROSSEM, Grootemarkt, wijk 7, n.° 102.

*** BESTUURDERS van het **Bijbelgenootschap,** Afdeeling ***Rotterdam,*** zullen op HEDEN den 23 October 1851, des avonds ten 6 ure, door hunnen Medebestuurder, den Wel Eerw. Heer ***W. P. R. BOUMAN,*** Verslag doen der werkzaamheden gedurende het afgeloopen jaar, en worden alzoo de Leden en Begunstigers met allen aandrang uitgenoodigd dit belangrijk Verslag, en de alsdan te houden opwekkende Redevoering, te willen komen bijwonen.

De deur aan de Naauwe Kerkstraat zal ten half vijf ure voor de Leden, en ten half zes ure voor een ieder geopend zijn.

De Gezangen zijn verkrijgbaar bij de Boekhandelaren *J. van Baalen en Zonen*, op de Hoogstraat.

*** De Heeren Leden van het Departement Rotterdam der *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen*, die voor hunne Echtgenooten een **doorloopend TOEGANGBILJET,** tot bijwoning van de LEESVERGADERINGEN in het aanstaande Wintersaizoen, mogten verlangen, worden, overeenkomstig Art. 33 der Departementswetten, verzocht, daarvan, *vóór of uiterlijk op Vrijdag den* 31 *dezer maand October* 1851, schriftelijk berigt in te zenden aan het Departements-Gebouw in den Oppert, met naauwkeurige opgave van Naam en Woonplaats; zullende daaraan, in zoo ver de localiteit toelaat, *kosteloos* gevolg worden gegeven.

In naam van het Bestuur,
G. VAN REYN, *Secretaris.*

*** COMMISSARISSEN der LEESBIBLIOTHEEK, opgerigt door het Departement Rotterdam der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, brengen ter kennis der belanghebbenden, dat de geheel op nieuw gerangschikte en met vele nieuwe Werken verrijkte **BIBLIOTHEEK** geopend zal worden op Dingsdag den **4** November, en dat de Commissie tot het Inschrijven van Lezers zitting zal houden Zaturdag **25**, Maandag **27** en Dingsdag **28** October aanstaande, des avonds ten 6 ure, in het Gebouw des Departements.

Die als nieuw Lezer verlangt aangenomen te worden moet voorzien zijn van eene aanbeveling, door een Lid des Departements geteekend, en betaalt voor den Catalogus **20** Cents. De vroegere Lezers betalen **10** Cents voor het Diploma en brengen hunnen ouden Catalogus ter inwisseling mede.

Namens de Commissie voornoemd,
H. ALTMANN, *Secretaris.*

Heden verloste van eene levenlooze DOCHTER N. ZEEUW, geliefde Huisvrouw van

Overschie den 21 *October* 1851.
J. L. VAN DER LAAN.

Op den 14den Augustus 1851 is, na een lang en smartelijk lijden, aan de gevolgen harer verlossing op den 21sten Junij bevorens, te *Buitenzorg* overleden Vrouwe *ELISABETH CHARLOTTE VINCENT*, Echtgenoot van den Minister van Staat, Oud Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië, J. J. ROCHUSSEN, door hem en hare Betrekkingen diep betreurd.

Heden overleed, tot diepe droefheid van mij, mijne Kinderen, Behuwdkinderen en verdere Betrekkingen, mijne geliefde Echtgenoot, HENDRIKA FREDERIKA VOLKERS, in den ouderdom van ruim 54 jaren.

Rotterdam den 19 *October* 1851.
J. F. TIES.

Op verzoek van de Overledene zullen er geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

Heden overleed, na eene ziekte van weinige dagen, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote, J. D. VAN 'T HOOGERHUIS, in den ouderdom van 40 jaren, mij nalatende drie Kinderen, die met mij weenen.

Rotterdam den 20 *October* 1851.
H. REIDT.

Den 18 dezer overleed te *Berghem*, bij Antwerpen, de Weledele Heer W. A. NETSCHER.

Rotterdam den 21 *October* 1851.
Eenige kennisgeving.

Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen droefheid, J. KLERK *Pz.*, in den ouderdom van 57 jaren, geliefde Echtgenoot van

Delfshaven den 21 *October* 1851.
ADRIANA METZELAAR, Wed. J. KLERK, *Pz.*

Eenige kennisgeving.

Heden overleed, na eene ziekte van weinige dagen, onze waarde Vader, de Heer THOMAS HENRI GARDIEN, in den ouderdom van 59 jaren.

Rotterdam den 22 *October* 1851.
G. W. GARDIEN.
P. M. GARDIEN.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn een voortreffelijk middel in geval van **zwaren Hoest,** **gevatte Koude** *of sterke aandoening van* **Borst** *en* **Long.**

Deze alom vermaarde Medicijn is het voortreffelijkste middel voor gevatte Koude, Aamborstigheid en alle andere aandoeningen van de Borst, en een groot aantal Lijders hebben de weldadige werking daarvan ondervonden. Hare bijzondere eigenschap is, dat zij den patient eene onmiddellijke verligting verschaft, waarna zij later een volmaakt herstel ten gevolge heeft. Zij verdeelt dadelijk de verdikte sappen en maakt de Ademhaling gemakkelijker. Het is dus van het meeste belang, voor diegenen welke aan Kortademigheid, Longziekte of andere dergelijke kwalen lijden, hunne toevlugt tot deze onwaardeerbare **Pillen** te nemen, ten einde eene spoedige genezing te erlangen.

Zijn op *franco* aanvraag a contant te bekomen bij den Heer **W. C. VAN DORT,** Depôthouder te **'s Gravenhage;** aan het Hoofd-Depôt bij den Heer **J. STRAATMAN,** te **'s Hertogenbosch;** als mede te **Londen,** Strand 244, *Holloway's Etablissement. — Door het vermeerderd debiet zijn de* **prijzen** *thans de volgende:*

DOOSJES PILLEN van *f* 0. 90, *f* 2. 10, *f* 3. 30, *f* 7. 75, *f* 15. 50, *f* 23. 50.
POTJES ZALF..... „ - 0. 90, - 2. 10, - 3. 30, - 8. 15, - 15. 90, - 23. 90.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE SCHOUWBURG,

onder directie van den Heer ***A. PETERS.***

Op Saturdag den 25 October 1851: **DE AMERIKAAN,** Blijspel, in vijf bedrijven, oorspronkelijk in het Italiaansch geschreven door *Frederici*, en naar de Hoogduitsche bewerking van *Vogels* vertaald (in zeer vele jaren niet vertoond). Gevolgd door: **ZIJ SCHRIJFT AAN ZICHZELVE,** Blijspel, in één bedrijf, vrij gevolgd naar het Hoogduitsch, door den Heer *M. J. Ruffa* (nooit vertoond). Het Stuk speelt in eene Koudwater-Badplaats.

Aanvang ten **zes ure** precies.

STOOMBOOTVAART OP SCHOTLAND,

voor Passagiers en Goederen.

Van **ROTTERDAM** naar **LEITH,** het Stoom-Schroefschip ***IVANHOE,*** Kapitein *Thomas Robertson;* vertrekt Saturdag 25 October, des morgens vroeg. Adres bij **George Levingston** en **J. A. Houwens,** Agenten.

*** STOOMBOOTVAART TUSSCHEN ROTTERDAM EN HULL.

De Stoomboot ***SEA GULL,*** Kapit. ***Geo. Nichol,*** vertrekt van **Rotterdam** naar **Hull** *iederen Saturdag morgen*, en van **Hull** naar **Rotterdam** *iederen Donderdag morgen*. Adres bij J. B. CROL & Co., te Rotterdam, en W. H. H. HUTCHINSON, te Hull.

*** *ROTTERDAM.* — De Heer **DENTZ,** *Dentiste van Z. M. den Koning, van H. M. de Koningin-Moeder, van Z. K. H. Prins* Frederik *der Nederlanden en van H. K. H. de Kroonprinses van Zweden en Noorwegen,* zal **Zondag den 26 dezer** alhier arriveren, en tot **Vrijdag den 31 dezer** vertoeven; gelogeerd in ***den Arend,*** op de Hoogstraat.

Men vraagt *TE HUUR*, met primo Mei of iets vroeger, een **BOVEN-** of gesloten **BENEDENHUIS**, van ongeveer *f* 200 Huurprijs, bij termijnen vooruit te betalen. Adres, met gesloten Briefjes onder letter B, bij de Boekhandelaars *VAN DER MEER & VERBRUGGEN*, Noordblaak, te Rotterdam.

TE HUUR,

met **1.° Mei aanstaande,** een

HUIS MET EEN TUIN,

op de **Schie,** oostzijde, wijk 14, n.° 405.

*** De **OPEN GROND**, groot 27 Roeden 30 Ellen, gelegen te Rotterdam, aan den Schiedamschendijk, zeer nabij den Schiedamschensingel, onlangs geveild, en waarvan de definitive verkoop is uitgesteld geworden, is inmiddels, het zij in zijn geheel het zij in gedeelten, *UIT DE HAND TE KOOP.* Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Ondergeteekende.

J. A. GROSHANS, *Notaris.*

*** De Makelaars MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT en VAN DAM, te Rotterdam, zijn van meening, op last van hunne Meesters, om op Woensdag den 29 October 1851, des middags ten twaalf ure, in de Zaal op den hoek der Scheepmakershaven en Bierstraat, wijk 1, n.° 499, publiek te veilen: C.a 5600 *Memelsche* **Greenen, Vuren** en **Linden DEELEN** en **PLATEN,** c.a 120 *dito* **Eiken** en **Vuren BALKEN,** c.a 4000 *Noordsche* **Greenen DEELEN** en **PLATEN,** c.a 26000 *Noord-Amerikaansche* **Locust SCHEEPSNAGELS,** 250 *Archangelsche* **RIEMEN** en eenige *Nerva* **SPARREN,** benevens 20 stuks *Bovenlandsche* **AKEN,** liggende in en bij eene der Houtloodsen aan het oostende van de Groote Marine-Werf.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *JAN VAN DER HOOP Jac. Zn.*, residerende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, die daartoe wat het Perceel N.° 2 betreft door de Arrondissements-Regtbank aldaar zijn gemagtigd, is voornemens om op Woensdag den 29 October 1851, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal van Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade aldaar, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

N.° 1. Een hecht, sterk en wel gesitueerd **HUIS, ACHTERHUIS, BOVENWONINGEN** en **ERVE,** staande en gelegen aan de oostzijde van de Nieuwe of Lange Frankenstraat te Rotterdam, wijk 10, n.° 518, Kadaster sectie M, n.° 1049. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1851 tot *f* 42. 74. Verhuurd het Benedenhuis tot 1 Maart 1852, en voorts in diverse Percelen per week, te zamen voor *f* 655 in het jaar.

N.° 2. Een Stuk **OPEN GROND** of **ERF,** gelegen aan den Coolsingel te Rotterdam, belend ten noorden eene strook Gronds, ter breedte van 1 El 2 Palmen, om te dienen tot een Gang tusschen dit Perceel en het Huis van de Erven den Heer *Zillesen*, ten zuiden de Rotterdamsche Schouwburg-Vereeniging, strekkende vóór van den Singel tot achter aan dezelve Vereeniging, Kadaster sectie B, n.° 2558, groot 1 Roede 16 Ellen. Kunnende worden aanvaard met den 1 Mei 1852.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den voornoemden Notaris, terwijl het te Veilene twee dagen vóór en op den dag der veiling zal kunnen worden bezigtigd, mits voorzien zijnde van Permissiebiljetten, daartoe door den gezegden Notaris af te geven.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.

De Notaris *JOHN ANTHONY GROSHANS*, residerende te Rotterdam, als daartoe last hebbende van de Eigenaren, is voornemens om op Woensdag den 29 October 1851, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal der Notarissen, aan de Gelderschekade te Rotterdam, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

Een hecht, sterk en wel gesitueerd **HUIS** en **ERVE,** staande en gelegen te Rotterdam, aan het Bolwerk, wijk 1, n.° 9, Kadastrale sectie G, n.° 714. Aangeslagen in de Grondlasten over 1851 tot *f* 47. 71, en verhuurd in 5 Percelen (volgens Aanplakbiljet), te zamen voor *f* 483 in het jaar. Te aanvaarden op den 10 November 1851.

Het te veilen Perceel zal twee dagen vóór en des voormiddags van den dag der veiling kunnen worden bezigtigd, op vertoon van een Permissiebiljet, af te geven door voornoemden Notaris, ten wiens Kantore, in de Lombardstraat, nadere informatien zijn te bekomen.

VERKOOPING VAN BOEKEN,

door en ten Huize van den Boekverkooper ***J. F. K. SCHWAEBE,*** in den Oppert te Rotterdam.

HEDEN AVOND *ten half zes ure:* **PAKETTEN, WERKEN** in *Folio*, waarbij **Cats Werken** met Platen, **WERKEN** in *Kwarto*, waarbij ***Buffon,* Natuurlijke Historie,** 20 Deelen met Platen, vervolgens **ATLASSEN,** Nieuwe **AARDGLOBEN, MUZIEK** en **PLATEN.**

MORGEN AVOND: **SCHRIJFBEHOEFTEN, CHIRURGICALE INSTRUMENTEN,** als mede eene **APOTHEEK** voor *Plattelands Heelmeesters*, **MUNTEN** en **PENNINGEN, SCHILDERIJEN** en **LIEFHEBBERIJEN,** waaronder eene zes Octaafs **Pianino,** in Palissanderhouten Kast enz.

*** Bij **H. A. KRAMERS,** te Rotterdam, komt van de pers:

OPMERKINGEN

OMTRENT HET ONTWERP VAN WET TOT REGELING VAN HET MUNTSTELSEL IN NEDERLANDSCH INDIE,

DOOR

Mr. *H. W. MEES,*

gewezen Referendaris ter Algemeene Secretarie te Batavia, thans met verlof in Nederland. Prijs 25 Cents.

INGEZONDEN STUKKEN.

Iets en Niets.

Ziedaar ons dan weder, na een' kortstondigen zomer, tot den herfst en weldra tot den grijzen winter genaderd. Natuur neigt zich ter ruste, en altijd lieflijk en indrukwekkend komt zij ons in een prachtig bont gewaad, gouden bladeren voor haar uitstrooijende, een laatst vaarwel brengen, der zon gelijk, die, na een' verkwikkenden zomerdag, met verhoogden gloed aan den gezigteinder voor het oog des opgetogen toeschouwers verdwijnt.

Treurig voorwaar zou zulk een schouwspel, hoe treffend ook, zijn, wisten we niet dat natuur niet sterft, maar rustende werkzaam is, om met vernieuwde krachten, met herborene heerlijkheid terug te keeren.

» Rustende werkzaam is." Hier wilden we heen. Niet om uitgebreide zedelessen uit het wisselen der jaargetijden te trekken, maar om onze Stadgenooten te herinneren aan..... aan..... het Hollandsche tooneel. ....

...... Aan het Hollandsch tooneel; hoe dit te rijmen? hooren we velen glimlagchende vragen. Dan ziehier de bedoeling: In steden, zoo als hier en elders, waar men op een paar maanden na een geheel jaar bijna aan niets dan aan het verzamelen van stoffelijke schatten denkt, is het hoogst noodzakelijk in den winter, op het voorbeeld der natuur, *»rustende werkzaam te zijn,"* dat is, ontslagen van de bezigheden, te zorgen dat ook de geestelijke mensch gevoed worde, waartoe wij het tooneel, onder meer andere middelen, van den grootsten, den besten invloed achten. Geld zonder deugd en zonder beschaving is als een vuurwapen in kinderhanden. De eerlijke rijke zonder beschaving, door de omstandigheden voortgeduwd, zal zich dikwerf bespottelijk maken en het verschrikkelijk » parvenu" hooren fluisteren, terwijl de schrapers (*beschaafd en onbeschaafd*) het heillooze Communismus in de wereld hebben gebragt. » Honor to a merchant, is, what valor is to a soldier, or charity to a christian," roept met nadruk de Amerikaansche schrijver HORACE MANN ons toe, en Honor in dezen zin is ons *deugdzaam en beschaafd.* Voor deugd en beschaving nu, zoo als gezegd, houden wij op gezag van groote mannen en op dat der ondervinding het tooneel de beste school. SCHILLER zegt teregt, » dat hij, die het eerste beweerde, dat godsdienst de hechtste grondslag van den Staat is, het tooneel, misschien zonder het te weten of te willen, van zijne edelste zijde heeft beschouwd." En waarlijk het is geene dichterlijke overdrijving, noch vooringenomenheid, wanneer de beroemde Duitsche Poëet zoo'n naauw verband tusschen godsdienst en tooneelkunst ziet. Beide zijn immers scholen ter leering van het schoone en goede, ja blijft het tooneel zelfs dan nog middelen ter berisping over, wanneer reeds de stem der godsdienstige vermaning eene vox in deserto is. De regter bestraft alleen het vergrijp tegen de wetten, terwijl de priester van af het spreekgestoelte ons de verhevenheden des Evangeliums leert; maar er zijn een aantal kleinigheden, waarin door de wet niet kan voorzien worden en die bij de strengere waarheden der godsdienst onopgemerkt blijven, zoodat eene school, die tusschen beide het midden houdt, waarlijk eene behoefte is. » Het geluk (zegt onze geliefkoosde Duitsche schrijver) het geluk der maatschappij wordt zoo wel door dwaasheid als door ondeugd bedreigd, en waar ziet de mensch zijne dwaasheden beter weêrgegeven dan op het tooneel; het houdt den dwazen een' spiegel voor en weêrkaatst, spottende, duizendvoudige vormen der zotternij." Kortom er is niets of de schouwburg leert, bestudeert het. Van af den geringsten burger tot den Vorst, allen kunnen in den tempel van Polymnia onderwijs en uitspanning vinden, en het is misschien bij haar alléén, dat de grooten dezer wereld de waarheid hooren.

Wij zouden nog veel, zeer veel hier kunnen bijvoegen, doch willen, na het boven aangehaalde, liever nog met een paar woorden op een ander groot nut van het tooneel wijzen.

Het tooneel bevordert Taal- en Dichtkunde en door haar de Nationaliteit. Hier wordt het volk zucht naar beschaafde manieren en liefde voor zijne taal ingeprent, welke liefde helaas! bij ons volk geen groote maat van ontwikkeling heeft. Bij hoe velen is nationaliteit nog van waarde? Wordt niet de taal, waarin de onsterfelijke VONDEL gezongen heeft, verwaarloosd? O wist de Hollander welke taal de zijne is! maar neen, men leert andere; het kind, dat nog naauwelijks spreken kan, stamelt een Fransch »Onze Vader," en knaapjes van 5 a 6 jaar hoort men met bonnes en gouverneurs in alle behalve in de moedertaal spreken. *Hollandsch, zegt papa, spreken ze immers met de dienstboden!!!*

Ouders dier kinderen, begrijpt gij dan niet dat gij hun het dierbaarst kleinood, een Vaderland, ontsteelt? Weet gij dan niet dat taal en zeden het kenmerk der verschillende volkeren zijn, en dat uwe kinderen, door vreemden van de prilste jeugd opgevoed, nooit Nederlanders zullen worden? Gij weet het, maar nationaliteit bij u is dood...... Bij allen echter, Gode zij dank, nog niet. Er zijn er nog wier harten warm kloppen voor Hollands taal en grond, en het is tot U dat wij ons rigten, met de bede, in den tijd van rust werkzaam te zijn, ter aanwakkering van 't Tooneel, als bron van zoo veel goeds, maar vooral als die der nationaliteit. Is het niet door gebrek aan gepasten nationalen trots en door laauwheid, dat Holland op de Tentoonstelling te Londen zoo min vertegenwoordigd is geweest, en dat gedurende geruimen tijd de Belgische vlag voor het Hollandsch Departement heeft gehangen (om van andere slordigheden te zwijgen)? Men zegge niet, Holland heeft, als handeldrijvende Staat, gedaan wat het kon. Het heeft 't niet. De Tentoonstellingen van Industrie hier te Lande hebben getoond, dat 't Vaderland meer kan dan te Londen aan den dag is gelegd. Laten we ons toch niet langer met drogredenen in slaap wiegen. Bekennen we liever volmondig, dat met de verwaarloozing onzer taal onze nationaliteit veel heeft geleden, welke te beschermen elk wel geaarde Hollander tot zijn dierbaarsten pligt moet maken en waartoe wij handelslieden even zoo veel kunnen bijdragen als litteratoren en dichters. Op dan, Stad- en Landgenooten, den ophanden zijnde winter ten nutte gemaakt ter schraging onzer nationaliteit, ter verheerlijking onzer taal, welke Mr. ISAAC DA COSTA zoo meesterlijk aldus bezingt:

Aâm hier, o Dichtkunst, dubblen moed!
Sla uit uw breede veêren!
Zoek voedsel voor uw hemelgloed
In 't hoogst der hemelsfeeren!
De taal, die 't Hollandsch hart ontvloeit,
Was immer van uw vlam doorgloeid!
Uw adem is haar leven!
Zij, zij vermag geheel den schat,
Dien uwe scheppingskracht bevat,
In klanken weêr te geven!
Geen andre kweelt de zucht zoo zoet,
Aan 't minnend hart ontvallen!
Geen andre doet met warmer moed
De krijgstrompetten schallen!
Geen andre weet zoo schoon een brand
Van geestdrift voor het Vaderland
In aller hart te ontsteken!
Noch 't diep ontzag voor God en plicht
Waarvoor 't geweld des onheils zwicht,
Met zoo veel klem te kweken.

16 *October* 1851. ††

Brielle, 21 October 1851.

Ook binnen deze Stad, even als in de meeste plaatsen van ons Vaderland, hebben de gestemde Leden voor den nieuwen Gemeenteraad zich zelven als zoodanig (Gemeenteraad) geconstitueerd, Ambtenaren van den Burgerlijken Stand in commissie benoemd, en op onderscheidene plaatsen ook Burgemeesters tot Secretarissen aangesteld, welke laatstgemelde benoemingen reeds door Z. M. den Koning zijn goedgekeurd.

Het komt mij voor dat dat alles wettelijk *nietig* is. Art. 17 der gemeentewet bepaalt, dat de tot lid van den Raad benoemde aan den Raad zal overleggen, nevens zijn geloofsbrief, de stukken bij dat artikel verder opgegeven.

Wie maken nu den Raad uit? Zij die vroeger als zoodanig *wettig* bestonden, of zij die eerst nieuwelings gestemd en nog niet proefhoudend bevonden noch geïnstalleerd waren? En wie heeft de geloofsbrieven onderzocht? Geen Raad, maar de nieuwgestemden onderling, en intusschen bestond de oude Raad nog, en moest blijven voortduren tot dat hij wettiglijk was vervangen. Art. 284 der gemeentewet zegt zeer duidelijk: » Alle bestaande plaatselijke ambtenaren en magten blijven voortduren, tot dat zij door andere, volgens *deze wet* zijn vervangen." Nu was de oude Raad nog niet vervangen. Hij had, vermeen ik, eerst moeten onderzoeken of de gekozenen voor den nieuwen Raad wettiglijk waren gekozen en beantwoordden aan de vereischten bij de gemeentewet voorgeschreven, dan, maar dan ook eerst, mogt de *oude Raad* (m. i.) zijne magt aan den nieuwen overlaten.

Er zijn er, die zich beroepen op art. 32 der gem. wet, houdende: » de nieuw inkomenden nemen aan het onderzoek en de beoordeeling hunner eigene geloofsbrieven geen deel en wonen de daarover te houden beraadslaging niet bij," en, dat bij het gehouden onderzoek, ieder wien het aanging zich verwijderd heeft. Maar dit kan, volgens mijn bescheiden oordeel, niets goed maken. Art. 32 toch komt voor, in het 2de hoofdstuk, § 1, handelende » van het onderzoek der geloofsbrieven en het zitting nemen der *nieuw* inkomende leden." De woorden: *nieuw inkomende leden*, geloof ik, dat slechts van toepassing kunnen zijn op hen, die, nadat de Raad eenmaal wettiglijk gevestigd is, benoemd worden.

Binnen deze Stad is men nog verder gegaan. Er waren door den zoogenaamden *nieuwen Raad* bedenkingen gemaakt tegen één der gekozenen. Deze heeft zich geadresseerd aan Gedeputeerde Staten en heeft aldaar getriumpheerd, maar, de z. g. nieuwe Raad heeft zijn regt van beroep aan Z. M. den Koning aangehouden tot den uiterlijken termijn bij de wet bepaald, en, tegen het voorstel des Burgemeesters in, Wethouders benoemd en eene commissie aangesteld. Het komt mij voor, dat dit ook niet is zoo als het behoort; het Collegie van den Raad, aangenomen (des neen) dat het wettiglijk geconstitueerd ware, was nog niet voltallig; er was ééne stem minder uit te brengen en één persoon minder verkiesbaar, iets wat bij de éérste instelling van een *nieuw* Collegie van belang kan zijn.

De hier medegedeelde bedenkingen zijn alleen ternedergesteld opdat, indien zij gegrond mogten worden bevonden, het verkeerde welligt door eene nadere wet gedekt zou kunnen worden. Schrijver dezer vreest dat anders eene menigte geschillen daaruit geboren kunnen worden, want, zijn de Gemeenteraden niet wettiglijk geconstitueerd (door dat de geloofsbrieven enz. niet wettig zijn onderzocht), dan kunnen ook de opgevolgde benoemingen en verordeningen geen kracht van wet hebben, en zou de regter derhalve onbevoegd zijn daarop regt te spreken; akten van geboorte, overlijden en huwelijken zouden nietig zijn, en de hemel weet wat niet al meer; en wat een chaos zou dat bij ons niet veroorzaken? *Drie* van de *vier* regters onzer Arrondissements-Regtbank zijn leden van den (soit dit) nieuwen Raad, en ook de Kantonregter en de twee plaatsvervangers, dank zij het doorzigt van onze stemgeregtigden! Die heeren zouden dus wel eens geroepen kunnen worden om regt te spreken over hunne eigene handelingen als Gemeenteraadsleden, en, als zij zich daarvan moesten verschoonen, dan zou de regtspraak in Brielle gestremd zijn. — EEN KIEZER.

Het Hongaarsch Muziekgezelschap.

Herhaaldelijk en met klimmend genoegen hebben wij de muzikale avonden van het Hongaarsche Gezelschap hier ter stede bijgewoond, en smaakten ook gisteren avond weder een belangrijk kunstgenot, door het aanhooren der aangekondigde uitvoering. Met leedwezen merkten wij echter op, dat dit hoogstverdienstelijk Gezelschap telken reize slechts een klein auditorium mogt vergaderd zien en daaronder maar weinige onzer kunstenaars, voor wie er toch zoo veel te leeren, maar enkele onzer voorname kunstminnaars, voor wie er toch zoo veel te genieten viel. Innig leed deed het ons dat aan de schitterende verdiensten van dit Gezelschap geen beter onthaal geschonken werd in onze Stad, van welke het bekend is dat zij het ware schoon weet te waardeeren en aan te moedigen, en die dit maal de bewijzen harer belangstelling, om voor ons onverklaarbare redenen, terug hield. Het is ons intusschen eene behoefte door deze regelen (hoezeer in het belang der zaak welligt te laat (*),) te doen blijken van de hoogschatting en bewondering waarmede wij de verrigtingen van het Hongaarsch Gezelschap hebben genoten. Wij weten niet wat meer te prijzen: de ongeloofelijke kracht, het onverbeterlijke ensemble, of de fraaije schakering, vooral in de afwisseling der tempi, die, *bijna zonder dirigeren*, met eene onbegrijpelijke vastheid, eenheid en gelijkheid worden opgevat; alle welke hoedanigheden een zoo volmaakt geheel daarstellen, als wij nooit bij uitvoeringen van dien aard hebben aangetroffen, en dat zich alleen daaruit laat verklaren, dat ieder der leden van het Gezelschap Virtuoos is op zijn instrument, terwijl sommigen hunner in zeer hooge mate dien naam verdienen. Zoowel bij de voortreffelijke uitvoering toch der schoone *Freischütz* — en *Guillaume Tell* — ouvertures, als in die der *Fantaisien* of *Potpourri's*, blonk die Virtuositeit van den 1sten Klephoornist, van de Clarinet en Oboë, en van den Violoncellist als om strijd uit, evenzeer als de onberispelijke zuiverheid en ongeloofelijke kracht van de Violisten, en daaronder in de eerste plaats van den Kapelmeester, die door de hem eigene energie het geheel schijnt te bezielen, en de leiding volbrengt met eene degelijkheid, netheid en eenvoud, die ook in al de verrigtingen der overige Leden doorstralen en menigen directeur ten voorbeeld mogten strekken. De Violoncellist bespeelt daarenboven het Hongaarsche instrument (zimbal) met eene onbegrijpelijke vlugheid en bevalligheid. Ook op het gisteren gehouden Concert werden alle nommers van het programma met eene onvermoeide kracht en op eene zoo voortreffelijke en kunstkeurige wijze ten gehoore gebragt, dat het aanwezige Publiek ieder uitgevoerd stuk vol geestdrift met daverende toejuichingen begroette, terwijl de uitvoerders verscheidene malen werden teruggeroepen en ten slotte nog het Volkslied tot algemeen genoegen ten beste gaven. De Hongaren zullen ons onvergetelijk blijven. Wel hadden wij gewenscht hen nogmaals in een gewenschter lokaal (bijv. de zaal der Bierstraat) te hooren, daar wij de keuze hunner plaatsen van uitvoering tot nog toe als niet gelukkig en van nadeeligen invloed op de opkomst beschouwen. Mogen alle kunstminnaars en bevorderaars door deze regelen worden opgewekt om, voor zoo ver zij het nog niet deden, hunne belangstelling te vestigen op het Hongaarsche muziekgezelschap, dat de aandacht van iederen beschaafden kunstkenner in zoo hooge mate verdient, en mogen besturen van Societeiten en andere dergelijke kringen onzen wenk ter harte nemen en hunnen leden een zoo zeldzaam kunstgenot niet onthouden als dit gezelschap door zijne voortreffelijke verrigtingen weet te verschaffen.

22 *October* 1851. E MOL.

(*) Voor eenige dagen zonden wij een artikel over het Hongaarsche muziekgezelschap en zijne uitvoeringen aan de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*, dat echter tot heden, tot onze verwondering, niet geplaatst is.

Te *Rotterdam*, bij ARRENBERG & VAN REYN.